

ARADI KÖZLÖNY

51. évfolyam, 41. szám

Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF
1897—1932.

Csütörtök, 1936. február 20.

Főpróba Spanyolországban

Ami az ibériai félszigeten történt, előjárték volt. A tulajdonképpeni döntés áprilisban májusban zajlik le a francia választásokon, ahol csaknem hajszálfinoman ugyanolyan csoportosulásban indulnak a harcba a francia pártok, mint most Spanyolországban. A baloldali népfrontot a választásokon nem Franciaországban, hanem Spanyolországban próbálták ki. A főpróba valóban sikerült, a népfront győzött s a déli diadal nem téveszthet hatást a francia választási kampányban sem, — ha addig nem történik baj a tulontul heterogén elemekből összetett spanyol népfronttal.

Három nagy blokk indult a spanyol választási küzdelemben. Az idők jele, hogy a sokpártrendszer szűnőben van s az egymáshoz közelálló kapcsolt erővel hadakoznak. Így követeli a politikai észszerűség, amely a demokrácia megnehezült életében veszedelmesnek látja a finom árnyalatok szabadosságát s elvitathatatlan, hogy összefogása a választások nagy eredményt, sőt egyetlen lehetőséget jelent. A spanyol példa igazolja. De mi lesz a választások után, ha kormányozni, alkotni, cselekedni kell? A spanyol népfront például a világtörténelem egyik legérdekesebb parlamenti alakulata: egyik szárnyán Martinez Barrios és Emmanuel Azana köztársasági pártjai foglalnak helyet, Alcalá Zamora hívei, akik Alfonsoval is jól kijöttek, a másik oldalon teljes erővel felvonultak az anarchisták, akik a tegnapi ünnepélyes alkalommal letették terrorfegyvereiket és díszbe öltözve elmentek szavazni, mert Hitler bebizonyította, hogy a legitimitás erősebb fegyver lehet a bombánál. Az anarchizmus először vett részt legitim választásokon, hová jutottunk, ha már a terrorista is „szalonképes” lett. Nem tudjuk, a parlamentarizmus diadalát, vagy vereségét látjuk a különös újításban. Középen terülnek el a népfrontban Caballero szocialistái, akik mincsek többségben, mert a szövetségében az arány a polgáriak és a proletárok között 8:7, így egyeztek meg a választások előtt. Választani könnyű volt e minden oldalról összefutott tömeggel, kormányozni nehezebb lesz, különösen, ha a véleménynyilvánítás szabadsága megmarad s megindult a vita a programról. A köztársaságiak hallani sem akarnak a földbirtok és az ipar nacionalizálásáról, az osztályuralomról, ami a proletárok programja s mindössze „a demokratikus szabadság” kormány”, amire vágyanak. S az anarchistákkal sem könnyű megegyezni a bombák és a revolverek használatának pikáns kérdésében, nem tudunk tehát, ha azt állítjuk, hogy a spanyol népfront előbb kénytelen lesz második ütközetet vívni saját berkein belül, mielőtt tényleges kormányképesse válik.

Győzelmét ez nem kisebbíti, annál kevésbé, mert a jobboldali blokk, amely vereséget szenvedett, talán még heterogénebb tömeg s — éppen ezért szenvedett vereséget. Csaknem lehetetlenség volt, ami benne egyesült. Gil Robles „Accion Popular”-ja katolikus alapon szocialista volt s 1933-ban győzhetett, mert egy tálon prezentálta a választóknak a spanyol nép két fő tulajdonságát, a vallásosságot és a szociális újítások lázát. Ma vesztett, mert elhamarkodottan és mindenáron

A király ünnepélyes fogadtatása Bucurestiben Nagyszabású királytalálkozó készül Belgrádban

Szabadkáról jelentik: Carol király az elmúlt éjszaka keresztülutazott Szabadkán, hazafelé való útjában. Az uralkodó ugyanis a Zágráb—Apatin—Szabadka—Nagykikinda vonalat választotta és nem utazott át Belgrádon.

Belgrádi jelentések szerint Boris király szombatig marad valószínűleg Belgrádban. Valószínűnek tartják ugyanis, hogy megvárja a szombaton odaérkező Hodzsa Milán cseh-

szlovák miniszterelnököt. Carol király érkezését csütörtökre várják és úgy tudják, hogy a két uralkodó Pál jugoszláv kormányzó herceggel hosszas tárgyalásokat fog folytatni.

Itt írjuk meg, hogy szerdán délután 6 óra 55 perckor érkezett a fővárosba Mihail nagyvajda. A nagyvajda vonatát az északi pályaudvaron Tatarescu miniszterelnök, Inculet belügyminiszter és számos magasrangú katonatiszt várta.

Titulescu az országba érkezett és nyilatkozott a sajtó képviselőinek

Bucurestiből jelentik: Ma délután három órakor Velika Kikinda felől az országba érkezett Titulescu külügyminiszter. A román—jugoszláv határon a jugoszláv, valamint a román hatóságok és az eléje utazott újságírók üdvözölték a külügyminisztert, aki a

El kell azonban mondanom hogy az a mélyleges tisztelet és rokonszenv, amellyel uralkodónkat Nagybritanniában és Franciaországban fogadták, valamint az az őszinte, elismerés, amelyben kiváló politikai képességeit részestették, méltán gyaníthatja nemzeti büszkeségünket. Az országnak hátát kell éreznie uralkodója iránt.

Kik fogadták a pályaudvaron a hazaérkező uralkodót?

Az uralkodót hazaérkezésekor az északi pályaudvaron Elisabetha királyné és Mihail nagyvajda fogadják. A nagyvajda ma érkezett meg svájcából a fővárosba. Maria anyakirályné a fogadáson nem jelenhet meg, mert a németországi Langenbergbe kell utaznia, ahol Cyril nagyhercegné, az anyakirályné nővére, súlyos betegen fekszik. A fogadtatáson jelen lesznek Tatarescu miniszterelnökkel az élén, a kormány tagjai, a diplomáciai kar tagjai, a polgári és katonai méltóságok, valamint a főváros tanácsának élén Bucuresti főpolgármestere, aki a tradicionális kenyeret és sőt adja majd át az uralkodónak. A főpolgármesteren kívül Tatarescu üdvözlöi még a királyt, aki ezután Daumont-modellű kocsijába száll, amelyet a királyi palotáig a Rosiori-ezred lovasai kísérek.

BORIS BOLGÁR KIRÁLY

sajtó képviselői előtt a következőket mondotta:

— Mielőtt Őfelsége hazaérkezik, nem tehetek nyilatkozatot, mert ezt az üdömosság tülta.

ellenblokkot akart állítani a baloldali front elé s e célból szövetségelt a monarchistákkal, akik a kortezt kívánták szétkergetni. Zamorát elcsapni, Sanjurjót, az 1932-es zendülés hőst kormányzóknak kiküldeni, sőt egyesültek a merev köztársasági konzervatívokkal is és Lerroux radikálisával, akik elvesztették elkedvetlenített választóikat, holott külön-külön indulva, megtartották volna őket. Csak a fascisták maradtak távol a jobboldali blokktól s az új középpárt, a harmadik blokk, Portela Valladares miniszterelnök rokonszenves csoportja, amelyre az szavazott, aki mérsékelt maradt a nagy tülekedésben és nem áldozta fel hazáját a jelszavakért és a gyűlöletért.

Lehet, hogy tiszta baloldali kormány jön, de csak akkor marad uralmon, ha a diktatúrával határos eréllyel uralkodik majd az „árnyalatok” fölött. S a jobboldal nem tört meg, mert ugyanaz a taktika, ami helyesnek bizonyult a baloldalon, az összefogás, helytelen a más természetű jobboldalon s Gil Robles tisztán és egyedül sokkal hatalmasabb, mint a konzervatívokkal és a monarchistákkal szövetségbe. A jövő Azana, Barrios és Caballero kezében van, meglátjuk, mit kezd vele. De európai szempontból mindenképpen jelentősége van a spanyol eredményeknek, mert utat mutatott Franciaország számára: főpróba volt s hatása nagy lesz a latin testvérországok politikájában.

Juniusban koronázzák meg VIII. Edward angol királyt

Az angol légi-haderő monstre-támadása London ellen — Olaszország háborus veszélynek tekintti az angol fegyverkezést

Halálos légi-katasztrófa Le Havre mellett

LONDONBÓL jelentik: Kedden az angol légi haderő gépei nagy hadgyakorlatot tartottak. Az ellenséges gépeknek az volt a feladatuk, hogy London ellen légi támadást intézzenek és bombázzák a fővárost. A légi gyakorlatok szerda reggelig tartottak és azokban, mintegy 700 repülőgép vett részt. Elméletileg London bombázása sikerrel járt és az angol fővárost meg is semmisítették. A gyakorlatok közben egy bombavető gép eltévedt és Le Havre környékén a tengerbe zuhant. A tengerparton többen figyelmesek lettek a gép zuhanására és kisebb csónakba ugrottak s igyekeztek megmenteni a gép utasait. Félóral ut után a repülőgép egyik pilótáját megtalálták és ezt meg is mentették, de a gép három utasával együtt nyomtalanul elmerült.

Félhivatalosan jelentik Rómából, hogy az angol fegyverkezések tekintetében az olasz felfogás közel jár a német felfogáshoz, ami abban foglalható össze, hogy

Anglia fegyverkezését háborus veszélynek és imperialisztikus fenyegetésnek tekintik.

és olyan kezdeményezést látnak benne, amely az egész világot védelmi eszközök növelésére kényszeríti. Válaszképpen azokra a külföldi megjegyzésekre, amelyek szerint Olaszországot a keletafrikai háború teljesen elvonja Európától, kijelentik, hogy Olaszország Európában rendelkezésre álló erői érintetlenül megmaradtak, sőt cselekvési szabadságuk meg is növekedett. Rómában megjegyzik, hogy az olasz-német viszony megjavulása nem másítja meg Olaszország magatartását Ausztria függelensége tekintetében. A „Brenner-örség” ki-

fejezés már eltűnt az olasz sajtóból, de ebből nem szabad arra következtetni, hogy Olaszország most már sorsára hagyta volna Ausztriát. Az olasz közvélemény nagyra értékelt azt, hogy Németország közönsége több megértést mutat Olaszország iránt, mint ama államoké, melyekkel együtt harcolta végig a világháborút. Ezenkívül közelebb hozta egymáshoz Olaszországot és Németországot a franciaszovjet egyezmény is. Rómában nagy érdeklődéssel figyelik a szovjetpolitika alakulását, mert

tartanak attól, hogy a szovjet beavatkozók majd Középeurópa ügyébe, amelyekben, mint döntőbíró kíván majd szerepelni.

Olaszországban ezért bizalmatlansággal fogadnának minden olyan középeurópai megoldást, amelyben a szovjet is tevékeny részt kívánna vállalni.

Innitzer bibornok éles támadása

a faji kultusz és a zsidógyűlölet ellen

Bécsből jelentik: Dr. Innitzer bibornok tegnap nagy beszédet mondott egy missziótársaság új épületének felavatásánál. Ez a szervezet, a Paulus Társaság, főképpen zsidók térítésével foglalkozik. A bibornok beszédében többek között a következőket mondta:

— Egy olyan korban, amikor a fajgyűlölet és a fajiság imádata üli diadalát, helyénvaló, hogy osztrák hazánk régi kulturájára hivatkozva hangsúlyozzuk, hogy mi más állásponton vagyunk. A Paulus Társaság a szeretet

Lakjon Budapest szívében!

Merano szálloda

IV. Bécsi-ucca 2.

Telefon: 81-4-94 és 81-3-96.

Kitűnően felszerelt olcsó szobák, elsőrendű konyha.

Uj társas helyiségek!

Központi fűtés. Hideg-meleg folyóvíz
Liftszállítás le és fel. Panziórendszer
Az ARADI KÖZLÖNY előfizetői a kiadóhivatal utalványa ellenében 15—20% engedményt élveznek.

Itt írjuk meg, hogy VIII. Edward angol királyt az eddigi tervek szerint juniusban fogják megkoronázni. Formaszerű döntés még nem történt, de mindenki, akinek szava van a kérdésben, a junius mellett foglalt állást, mert remélik, hogy a diszes ünnepekkel járó aktust nem fogja megzavarni akkor már rossz idő és mert junius 23-án ünnepli meg a brit birodalom új uralkodója 42-ik születése napját. A koronázási szertartást a Westminster-székesegyházban tartják meg.

A halálraitelt

Írta: FENDRIK FERENC.

Odalépett az ablakhoz. A rácson túl kék volt az ég s a délutáni nap a dominikánusok csucsives templomára nézett. Szép ősz lesz. De ez őt igazán nem érdekelt. Legalább is úgy tett, mintha nem érdekelné. Rántott egyet a vállán és visszaült az asztalhoz. De azért néha-néha az ablak felé pillantott. Mégis. Odakint olyan szép a világ, az élet: kék az ég, rásüt a nap a dominikánusok templomfalára... Majdnem sóhajtott. Hiába, nehéz felülemelkedni az emberi gyarlóságon. Megfogadta, hogy bátor lesz, kemény és — bár életében könnyen megszegte a fogadalmait — ezt az utolsó fogadalmát megtartja. Ha addig él is! Ezen mosolyognia kellett. Még tudott mosolyogni. És holnap reggel is mosolyogni fog... Azt mondták, reggel hatkor... Az ujságok majd megírják, hogy milyen bátran, cinikusan halt meg. Kár, hogy ő már nem olvashatja a holnap lapokat.

Bejött az egyik kékkabátos, az, amelyiknek az a patkóalakú forradás éktelenkedik az arcán. Hogy a fenébe is hívják ezt a nagy darab marhát... Míngyárt elfelejti a nevét.

— Mi a maga neve?

— Zube.

— Persze, Zube... Na, mit akar, Zube?

— Van-e valami kívánsága?

— Hogyne volna. De van ám! De mi is, várjon csak... Érdekes, Zube, máskor, mikor a kutya se volt kíváncsi a kívánságomra, rengeteg kívánságom volt. Most meg lássa, Zube, gondolkodnom kell, hogy mit is kívánjak.

— A többiek írni szoktak a hozzátartozóiknak.

— Pompás, Zube, én is írni fogok!

— Akkor hozok papírt.

— Jól van, Zube, de kijelentem, hogy csak elsőosztályú, finom, meritett papírra írni!... És... tudja mit? Töltőtollal akarok írni. A tanácsjegyző ur töltőtollával. Egész tárgyalás alatt azt forgatta. Kérje el tőle. Nem fogja megtagadni egy szegény halálraitelt utolsó kívánságát. Nem igaz, Zube?

Zube visszajött, hozott meritett papírt az igazgatói irodából és hozott egy töltőtollat is. Az

egyik írnotól kérte, de azt mondta, hogy a tanácsjegyző uré.

— Ugy éljen a maga huncut, agg feje, Zube... De nem baj. — Aztán nekigyürkőzött az írásnak. Valakinek majd csak ír. Azt mondta Zube, hogy a többiek írni szoktak. Ő is ír hát, ha nem akar kivétel lenni. De Zube csak ott tátotta a száját és ez határozottan zavarta.

— Magának nincs dolga, Zube? Maga ingyen eszi az állam kenyereit?

— Arra várok, hogy megmondja, mit kíván vacsorára?

— Már megint kívánjak? Eddig még arra se voltak kíváncsiak az emberek, hogy éhes vagyok-e, van-e mit ennem és most meg azt kérdezik, hogy mit kívánok vacsorára! Mondja, Zube, nem, megható ez?

— Mondja meg már, mit akar?

— Hát először is töltőtkaosztát. Sokat, Zube. Legalább két tányérral. Aztán... aztán paprikáscsirkét, nokedlival; de fiatal legyen az a csirke, hogy össze lehessen rágni a csontjait, Zube. Valamivel fiatalabb legyen, mint maga, Zube. Aztán turócsuszát hozzanak és kész.

— Inni nem akar?

— Ördögöt nem! Badacsonyit.

— Hétre itt lesz.

— Köszönöm, Zube, de most hagyjon magamra, nagyon meg vagyok hatódva és nehezemre esik a beszéd.

Zube elment, ő pedig rányomta a töltőtollat a papírra. Először is leírta a nevét. Egész szépen sikerült, pedig talán... azóta... nem is volt a kezében írószerszám. Azaz... azóta... egy változó történetre vonatkozik. Hat hónapot kapott érte. Nem volt igazságos dolog, mert a svábhegyi kalandért is csak annyit kapott. Pedig Gold tanár ur egész villáját kirámolta. Akkor jött rá arra az igazságra, hogy álkulccsal többet lehet keresni, mint tollal. Megmondta ezt egy ujságírónak is, aki jót röhögött rajta és még az ujságba is kiírta... Ennek az ujságírónak fog írni! Barabás Péter a neve, biztosan tudja... De mit írjon neki?... Megírja neki, hogy mennyire meg van hatódva. Ez jó lesz. Talán majd kiszervekíti a levelet az ujságba. Kár, hogy nem olvashatja... És írta, hogy a meghatottságtól remeg a keze; nem hitte

szervezete legyen és ilyen szellemben dolgozzék. Faulhaber bibornok férjias szavait idézem: Szöges ellentétben áll a kereszténységgel egy népet egyoldalú faji szempontból bírálni, különösen ami a zsidókérdést illeti. Ha eszünkbe jut imánk, amely nagypénteken a templomban olyan megható módon emlékezik meg a zsidókról, akkor tudjuk azt is, hogy a zsidókkal szemben nekünk egy feladatot kell teljesítenünk. Mi nem törekszünk hódításokra, mi csak a keresztény szeretet segítségével akarunk hódítani.

volna, hogy ilyen jók az emberek. Egész életében ugyanis nem törődött vele senki, most meg ő állíhatta össze a vacsoráját az emberek számlájára. Megvendégeinek egy gyilkost, akit holnap reggel hatkor felakasztanak; teljesítik a kívánságát. Ime, meritett levélpapíron ír és a tanácsjegyző ur töltőtollát is megkaparhatta volna, ha komolyan kéri... Igen, csak dicsérni tudja az embereket... Csak azt találja érdekesnek, hogy ha nem ütötte volna le azt a marhakereskedőt, senkise traktálná most potya-vacsorával. De azt is meg kellett jegyeznie, hogy ha akkor... valaki meghívta volna vacsorára, nem ütötte volna le azt a derék marhakereskedőt. Csak azért ütötte ugyanis le, mert kegyetlenül éhes volt. Enni pedig kell, sajnos, az evés leküzdhetetlen emberi gyarlóság. Ha csak fele annyit törődtek volna a sorsával az emberek, mint amennyit törődnek vele, mióta gyilkolt, akkor most a saját töltőtollával írta... különben nem volna bolond írással vesződni, hanem egy csinos gépirókisasszonynak diktálna. Kereskedelmi levelet diktálna, hogy: van szerencsénk értesíteni... Erzi, hogy nagy üzleti érzéssel rendelkezik, de eddig senkise volt rá kíváncsi. Talán most kíváncsai lennének rá. Kár, hogy kissé elkéstek. Holnap reggel hatkor...

Le kellett törölnie a homlokáról a verítéket. Mi lesz holnap reggel, ha máris?... Írják meg az ujságírók, hogy gyáva volt, hogy félt? Nem, ezt nem lehet. Bár, ha vesszük, miatta már irhatnának akármit az ujságok, holnap már nem lesz módjában elolvasni... De mégis. Ez is emberi gyengeség... Felállt és erővel fütyörészni kezdett... Nemsokára jött Zube, meg egy másik kékkabátos. Hozták a vacsorát... A badacsonyi jótékonyan beközdözte az agyát... El is aludt...

Arra ébredt, hogy többen körülállják. Reggel háromnegyedhat volt. Az öreg pap résztvevő arccal nézte és azt mondta: „Édes fiam”... Két kékkabátos támogatta le a lépcsőn. Zubeke nem látta. Senkit se látott. A dominikánusoknál hatot harangoztak... Az utolsó emberi hangokat, amelyeket az agya még ki tudott ragadni a ködből és a harsogásból, egy fekete ruhás mondta neki: „Ne féljen, hamar meglesz...” És felakasztották.

Megbukott a Valladares-kormány

Zamora elnök Azenát bizta meg az új kormány megalakításával
— Zavargások nyugtalanítják az országot —

Moszkva szerepe a spanyol belpolitikában

MADRIDBÓL jelentik: A Spanyol Valladares-kormány ma délelőtt benyújtotta lemondását. Zamora köztársasági elnök a lemondást elfogadta és az új kormány megalakításával a baloldali vezérért, Azanát bizta meg. Bár a Valladares-kormány lemondása előrelátható volt, általános meglepetést keltett, hogy a kormány már ma lemondott és ezt azzal magyarázzák, hogy Valladares nem akarta tovább vállalni a felelősséget a közrend elleni merényletekért. Általános vélemény szerint Azana tiszta baloldali kormánya a parlamentben nehézségekkel fog küzdeni. A 232 jobboldali képviselő ugyanis szembeállta magát 144 jobboldali és 45 középpárti mandátum egységes állásfoglalásával. Gil Robles, a jobboldal vezére ugyanis máris kijelentette, hogy pártja hajlandó támogatni kívülről is egy középpárti kormányt. Amellett 51 kerületben pótválasztás lesz, a 232 baloldali mandátum között pedig ott van a szocialistáké és a kommunistáké is, akikről Zamora köztársasági elnök egy ízben kijelentette, hogy az 1934. évi forradalmi megmozdulással eltértek a jelenlegi spanyol kormányzati rendszertől.

Madridi jelentés szerint a népfront nagy választási győzelme újabb kilengésekre és zavargásokra ragadta a tömegeket.

A keddre virradó éjjel zavargások voltak madridban és a zavargók az üzletek százeit fosztották ki. A különböző pártok hívei között véres összetűzések voltak.

A bankok nagyrésze kedden is zárva volt és a tehetősebb polgárok nem merték elhagyni lakásukat. Ma hajnalban vált ismeretessé, hogy a Madrid környékén fekvő Cuatro, Vientos, Getafa és Alcalá városok katonai repülőterein lázadás tört ki. A forradalmi megmozdulást sikerült rövidesen letörni és a forradalom vezetőit letartóztatni. Két tábornokot és tizennyolc törzstisztet vetettek fogságba. A katonai forradalomnak az volt a célja, hogy megakadályozza a győzelmes baloldalt a hatalom átvételében. A reggeli órákban Madridba érkezett hírek mindenben megerősítik a repülőtszék forradalmi megmozdulásáról szóló híreket. A forradalom élén Franco és Godeál tábornokok állottak. Általában azt hiszik, hogy a marista ifjúság országos tüntetéseket kezd, továbbá, hogy

a munkásság is megmozdul, hogy a hatalom mielőbbi átvételét kieroszakolja. Barcelonai jelentés szerint az ottani repülőter forgalmát beszüntették.

Gibraltárból érkező jelentések szerint oda tömegesen érkeznek Spanyolországból olyan jobboldali politikusok és arisztokrata-családok tagjai, akik a választások eredményének hatása alatt menekültek el Spanyolországból. Malagából érkező jelentések szerint

Március 22-én tartja új közgyűlését a Banca Nacionala

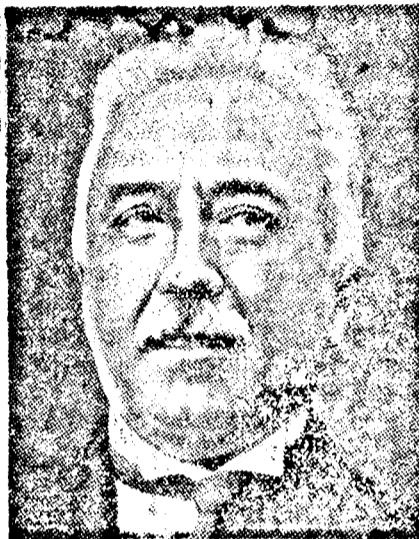
Bucurestiből jelentik: Victor Antonescu pénzügyminiszter hosszabb sajtónyilatkozatot tett a költségvetési évvel, a jövő évi költségvetéssel és a párisi egyezményrel kapcsolatban.

— Rövidesen nagyobb mennyiségű hadianyagot kapunk Franciaországból — mondotta a pénzügyminiszter — amelyek kiegyenlítése 10—12 év alatt történik. A Romániának adott exportkontingens kereskedelmi mérlegünkre jótékony hatása lesz. A jövő évi költségvetés azon a szinten mozog majd, mint amennyit az ezévi költségvetés tényleges bevételei kitesznek.

Ami a Banca Nacionala helyzetét illeti, alapszabályai a mérvadók. Új közgyűlését a bank március 22-én tartja.

nemcsak a spanyol arisztokraták menekülnek pánikszzerűen, hanem az angolok és más külföldi állampolgárok is.

Gibraltár városát annyira ellepték a menekülők, hogy lehetetlenné vált a tizezer embert is meghaladó embertömeg elhelyezése. Sokan

ZAMORA,
spanyol köztársasági elnök

ezért a tenger tulsó részén levő Tangerbe utaztak át. A Gibraltárba érkezett spanyol nemesek között vannak Marquis de la Rios és családja,

Egyre jobban gyöngül az abesszin hadsereg

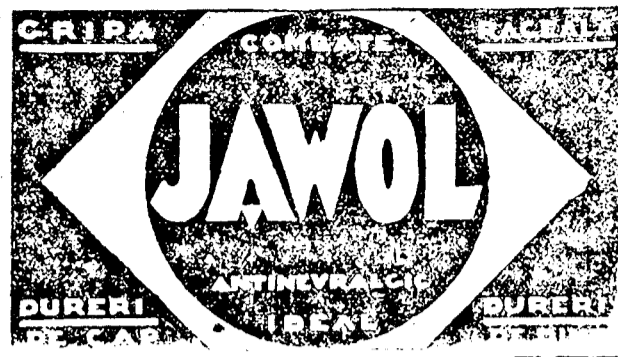
Angol aggodalmak a szankciók sikertelensége miatt — Feladatának kétharmad részét elvégezte már az olasz hadsereg

ADDIS ABEBÁBÓL jelentik: (Rador.) Az abesszin hatóságok szabotázsmozgalmat lepleztek le, amelynek végső célja a négus életének kioltása volt. A repülőgép, amellyel a négus rendszerint utazik, az utóbbi időben olyan sérüléseket szenvedett, amelyek nyilvánvalóan bünyös kezekre mutatnak. Bár az ügyet a legnagyobb titokban kezelik, mégis nyilvánosságra került, hogy a négus repülőgépének benzintartályában homokot találtak és a gép motorjának hengereit tönkretették. Az abesszin hatóságok erélyes vizsgálatot indítottak.

Rómából jelentik: Az angol alsóház ülésén elhangzott interpellációk ismét a világpolitika clóterébe hozták a keletafrikai háború ügyét. Az olasz gyarmati hadsereg újabb nagy győzelme szemmel láthatólag nyugtalanítja Angliát. A Morningpost értesülése szerint az angol kormány a napokban soronkívül összeül, hogy az olaszszankciók kérdésével foglalkozzék. Az angol kormánynak az a felfogása, hogy az olasz csapatok makallej győzelme olyan helyzetet teremtett, amely szükségessé teszi a sürgős intézkedések egész sorát. Az előjelek arra mutatnak, hogy az abesszin hadsereg ellenálló ereje egyre jobban gyöngül. Súlyosabbá teszi a helyzetet, hogy az olasz csapatok délen új offenzívát készítenek elő. Ilyen viszonyok között az angol kormány szükségesnek tartja, hogy a többi államokkal együtt olyan megoldás felett tárgyaljon, amely alkalmas a megtámadott államnak, azaz Abessziniának a megsegítésére.

Római jelentés szerint Olaszország zászlódiszt öltött és lelkesen ünnepli az ambaradami nagy győzelmet. Hivatalos jelentés szerint az olasz hadsereg sorozatos győzelmeivel feladatát kétharmadrészben már elvégezte. Ma adta ki az olasz sajtóügyi miniszterium a 130-as számú hadijelentést, amely a következőket tartalmazza:

— Repülőink tovább üldözik és bombázzák a dél felé menekülő ellenséget. A harmadik hadtest csapatai Gaila vidékéig nyomultak előre. Ellenállásra sehol sem találtak és a lakosság mindenütt barátságosan fogadta az olasz katonaságot.

Santona herceg, Jimini báró volt miniszter. A bárónak alig maradt annyi ideje, hogy több börtönt becsomagóján és autóján elmeneküljön. Amikor birtoka határához érkezett, kastélya már lángban állott.

Alcanadre község templomába az elmúlt éjszaka ismeretlen tettesek behatoltak, feldúlták a templom berendezését, elraboltak több értékes kezyszert. A Sevilla közelében lévő Hereraban a tömeg támadást intézett a templom ellen és fegyvertől a tüzet sikerült eloltani, de közben két tüző életét veszítette.

A baloldali szervezetek délelőtt mozgósították fegyveres osztagaikat, hogy szükség esetén levehessék a jobboldali puccskísérleteket. Hír szerint a várható forradalmi kilengések elkerülése szempontjából Zamora köztársasági elnök maga hívta fel a kormányt a lemondás benyújtására.

Moszkvában leplezetlen örömmel és elégtétellel fogadták a spanyol választások eredményét. A Pravda megállapítja, hogy a győzelem nagyrészt a kommunista internacionale utasításának köszönhető, amely felhívta a világ proletariátusát, hogy egységes arcvonalba tömörüljenek.

Asmarából érkezett jelentések szerint az előrenyomult olasz csapatok az északi hadszíntéren már is megkezdtek új állásaik kiépítését. A déli hadszíntéren már teljesen berendezkedtek Graziani csapatai az újonnan megszállt területeken és itt már mindenütt visszatért a rendes élet. Az olasz repülők a déli harcúterén megállapították, hogy Ela hegyesség körül az abesszinek élénkebb tevékenységet fejtenek ki. Ezeket a helyeket a repülők erősen bombázták. Az ellenséges vonalakról érkezett hírek szerint az abesszin hadsereg vezetői Dessieben újabb haditanácsra ültek össze, hogy új hadtervet dolgozzanak ki.

Titeanu alminiszter a választásokról

Bucurestiből jelentik: A legújabb választási eredményekkel kapcsolatban ma Titeanu belügyi államtitkár a következő nyilatkozatot tette:

— Az eredmények bizonyítják az ellenzék vádjainak a jogosulatlanságát, mintha a kormány szövetkezett volna a harcban álló pártok egyikével, vagy másikával. Mindkét párt vezetői a helyszínen győződhetek meg a közigazgatás és igazságszolgáltatás pártatlanságáról. Ugy a nemzeti-parasztpárt, mint a nemzeti-kereszténypárti vezetők köszönetet mondtak tárgyilagosságunkért. A kormány rendeleteinek két célja volt: a propaganda szabadságának és a rendnek biztosítása.

A választási eredmények kihirdetése után

Megdöböntő verekedésben robbant ki a pártszenvédély Turnu-Severinben

A Mehedinti- és Hunedoara-megyei választások végleges eredménye — Nagy győzelmet aratott a nemzeti-parasztpárt —

A küzdelem, amely Mehedinti- és Hunedoara-megyékben nemcsak egy-egy képviselői mandátumért, hanem a demokratikus, illetve a szélsőjobboldali elvek győzelméért már közel két hónapja folyt, február 18-ikán döntő ütközetéhez érkezett el és a demokratikus elvekért sikraszálló nemzeti-parasztpárt, illetve Hunedoara-megyében a „népfront” győzelmével végződött. Politikai körökben még a választások lezajlása előtt általánosan az volt a vélemény, hogy a mehedinti-i és a hunedoara-megyei választások kihatással lesznek az ország politikai életének további menetére is, mert szinte irányítéként mutatják, hogy az ország lakossága a demokráciát, a szabadságjogokat kívánja-e, vagy pedig hajlandó a szélsőjobboldali, diktatórikus elvekkel való kísérletezésre. Ha ilyen részleges választásokból további politikai következtetéseket le lehet vonni, akkor ez kétségtelenül az, hogy az ókirályságbeli és az ardeali választómegyék lakossága a demokrácia mellett tett hitet és szavazatával nyíltan elutasította a szélsőjobboldali parancsuralmat.

A közzétett választási eredményekből első szempillantásra az következik, hogy

a nemzeti-parasztpárt Hunedoara-megyében aratott nagyobb arányú győzelmet, mert hiszen itt közel hatezer szavazattal vezetett, míg Mehedinti-megyében a különbözet csak kétezeröttszáz szavazat volt.

Ez optikai csalódás. Figyelembe kell vennünk ugyanis, hogy Mehedinti-megyében a kormánypárt nem állított jelöltet és ezért a liberális-párti lakosság szavazatai részben Bratianu Gheorghe pártja, részben pedig a Cuza-Goga-párt között oszlottak meg, kétségtelennek látszik azonban, hogy a kormánypárti hívek többsége szavazatát a nemzeti-kereszténypártra adta. Így tehát az a 18 ezer szavazat, amit Goga Mehedintimegyében kapott, nem mind szélsőjobboldali, nem mind nemzeti-kereszténypárti, hanem részben liberális szavazat.

Hunedoara-megyében Cuza és Goga pártja mindössze 7121 szavazatot kapott, a liberális-párt 24.508-at, míg a nemzeti-parasztpárt 30.421-et. Kétségtelen, hogy itt a nemzeti-parasztpárt győzelmét nagymértékben a Groza Péter volt miniszter vezetése alatt álló Ekésfrontnak, valamint a bányamunkásság nagy tömegeinek köszönheti, akik tudvalevőleg szintén támogatták a nemzeti-parasztpárt jelöltjét: Pop Ghitát. Az pedig, hogy a nemzeti-kereszténypárt itt hétezer szavazatot kapott, azt bizonyítja, hogy Ardeal — a vallás- és gondolat szabadságnak ez a klasszikus földje — nem kér a parancsuralmi rendszerekből.

Az ország népe — amint ezek a választási eredmények bizonyítják — békés fejlődést és nem a botok és terror taktikáit és politikáit akarja. Ez az a nagy tanulság, amelyet február 18-ika eseményeiből levonhatunk és amelyet az ország politikai vezetőinek kötelességszerűen le kell vonniuk.

A választások általában csendben, szinte meglepő nyugalomban és incidensek nélkül folytak le. Turnu-Severinben este egy jelentéktelen incidens történt.

A nemzeti-kereszténypártiak egy csoportja foglyul ejtett néhány nemzeti-parasztpártit,

akik az egyik vendéglőben vacsoráztak. Lupu dr., a nemzeti kereszténypártiak viszályára ellen táviratilag tiltakozott a belügy-minisztériumban.

A Curentul ma reggel megjelent szá-

ma szintén arról számol be, hogy a mehedinti-i választások teljes rendben zajlottak le. Turnu-Severinben reggel negyed kilenckor, a vidéken valamivel később kezdtek működni a szavazási bizottságok. Turnu-Severin olyan képet mutatott, mintha ünnep volna. Az egyes pártok vezetői állandóan a választási helyiségek között jártak-keltek és még az utolsó percben is propagandával igyekeztek segíteni pártjuk helyzetén. A megyefőnökségen Parajanu tábornok, Goermaneanu ezredes, Barzescu felügyelő és Mihailcea rendőrfőnök állandó szolgálatot teljesítettek. A szomszédos falvak nemzeti-parasztpárti szavazói példás rendben, kürtszó mellett vonultak be Turnu-Severin uccáira, hogy a szélsőséges féktelenkedés ellen a demokrácia mellett tegyenek hitvallást.

A Curentul szerint a 24 szavazókerület közül 23 alapján a következő eredmény alakult ki:

Lupu dr. 19.855 szavazat.
Goga 17.253 szavazat.
Bratianu Gh. 8.790 szavazat.
Radulescu Cornel (Argetoianu) 2400.

A Curentul megjegyzi, hogy a hátralévő egyetlen választási kerület eredménye már nem befolyásolhatja a végeredményt, tehát Lupu dr. a mehedinti-i kerület megválasztott képviselőjének tekinthető.

Turnu-Severinben este ünnepi vacsora volt a nemzeti-parasztpárt helyiségében, melyen Lupu dr. nagy beszédben köszönte meg a tömegek ragaszkodását és támogatását. Kijelentette, hogy választása nagy sikert jelent, hiszen mindenki előtt ismeretes, hogy ellenfelei milyen fegyverekkel küzdöttek ellene.

Lupu dr. utja Mehedintivármegyéből a fő-

Mi történt Turnu-Severinben?

A délutáni órákban meglepetéstkeltő és egyben megdöböntő eseményeket jelentenek Turnu-Severinből. Szerdán reggel ugyanis, amikor a végeredmények nyilvánosságra kerültek, dr. Lupu hível tüntető felvonulást rendeztek a város uccáin. A menetben haladt dr. Lupu is és a tömeg először a város főtere felé indult, majd pedig a városháza elé vonult. Közben a nemzeti-kereszténypárt Turnu-Severinben maradt kortesul a párt helyiségében gyűltek össze és amikor a nemzeti-parasztpártiak a klub elé érkeztek, a rohamosztárok egy része szidalmakban tört ki. Ebből kifolyólag óriási kavargás következett. Néhány

A gripa és orvossága

A minden évben ismétlődő grippajárvány hatalmas ellenszere:

TOGAL

A gripa az a fajta a meghűlésnek, amely tüszentéssel, rekedtséggel, lázas hőemelkedéssel, köhögéssel és gyakran neuralgikus fájdalmakkal jár. E betegség mindig ilyenkor kezdi pusztító munkáját. A modern orvostudomány számtalan gyógyító és betegséget megelőző szerrel küzd ellene, naponta új gyógyszerek kerülnek piacra, mégis a folyton kiújuló járvány erejét megtörni mindeddig nem sikerült.

Svájci tudósok eszenialitása és kitartása újabban hatalmas fegyvert gyártott a járványos betegség ellen. Ez a TOGAL. A TOGAL, a gripa ezen biztos hatású szere ugyanis összetételénél fogva lázellenes és baktériumölő hatású, eltávolítja a szervezetből a mérges bomlási termékeket, erősíti a szívet és fokozza a szervezet ellenálló erejét.

Országunkban, hol különösen sok fertőző betegség dul, a gripa ezen speciális gyógyszerének, mely erősen lázcsillapító hatású is és a hüléses rheumát is meggyógyítja, igen fontos szerepe van. Áldás a háznál, mert már néhány tableta enyhíti a bajt.

városba valóságos diadalutnak érkeznek. Pitestiben Mihalache, a nemzeti-parasztpárt elnöke várja Lupu dr.-t, akit megérkezése alkalmából a nemzeti-parasztpárt fővárosi tagozata is meleg ünneplésben készül részesíteni.

Ma délelőtt hivatalos jelentést adtak ki, amely szerint a mehedinti-i választás végleges eredménye a következő:

Lupu dr.	20.867 szavazat
Goga	18.023 „
Bratianu Gheorghe	9427 „
Argetoianu	3196 „

Hivatalos jelentés az eredményekről

Mihalache, a nemzeti-parasztpárt elnöke, ma nyilatkozott a sajtónak a választásokról és azzal vádolta meg a kormányt, hogy a mehedinti-megyei választáson Gogdékát támogatta és a liberálisok szavazatai Goga listájára estek. Mihalache hangsúlyozta a parasztagárdák fontos szerepét és rávilágított arra, hogy ezek a gárdák teremtették meg a nemzeti-parasztpárt számára a választási szabadságot.

— Ez a két választás — fejezte be nyilatkozatát Mihalache — végképp véget kell hogy vessen annak a hitnek, hogy a Goga-Cuza-féle elgondolásoknak nálunk lövőle lehet.

A választásokról a következő hivatalos végeredményt közlik: Mehedinti-megyében 71 ezer szavazó van és ezek közül 51.339-en szavaztak. Érvénytelenítettek 63 szavazatot. A nemzeti-parasztpárt (dr. Lupu) 20.867, a nemzeti-kereszténypárt (Goga) 18.023, Bratianu Gheorghe pártja 9238, míg Argetoianu pártja

perc alatt az ucca verekedő csoportok gomolygává változott át. A nemzeti-kereszténypárt helyiségének ablakából több revolverlővést adtak le és petárdákat dobtak a tömeg közé.

Dr. Lupu ekkor a Traian-szobor lépcsőjére állott és onnan rögtönzött beszédet intézett a tömeghez, a helyszíni jelenetekkel utalva arra, hogy mit jelent a sovinszta és a fascista terror. A délután 2 órakor megjelent Adeverul még azt írta, hogy az összeütközésben résztvevőket még nem sikerült szétoszlatni és a helyzet egyre súlyosabbá válik és valóságos polgárháború jellegét ölti.

2526 szavazatot kapott. Hunedoara-megyében 93.718 szavazó közül 65.466 élt szavazati jogával. Érvénytelenítettek 976 szavazatot, semmis 196. A nemzeti-parasztpárt (Pop Ghita) 31.965, a liberális-párt (Mjocu volt prefektus) 24.940, a nemzeti-kereszténypárt (Dragomir egyetem tanár) 7241, a független lista 128 szavazatot kapott.

A parlament öt megüresedett helye közül eddig hármat töltöttek be. A suceavai szenátor mandátumot tudvalevőleg Cuza, a mehedinti-megyeit dr. Lupu, a hunedoara-megyeit pedig Pop Ghita kapta. Csütörtökön tartják meg Bihormegyében a községi tanácsok szenátorválasztását. Ezen a kormány részéről Luca bellgyi alminiszter, míg a nemzeti-parasztpárt részéről dr. Roxin a jelölt. Az ötödik választás Arad megyében lesz. Itt tudvalevőleg egy képviselő hely Marcus Mihail dr. lemondása következtében üresedett meg. Az aradi választások időpontja fölött még nem döntöttek.

Ujabb fordulat az aradi hármass fogoly-szökés bűnügyében

Őrizetbe vették Probst Viktornét és Kocsik Istvánt

Megindult a fegyelmi vizsgálat az aradi fogház személyzele ellen

A három, kémkedésért elítélt fogoly, **Probst Viktor, Kocsik István és Unger Lajos** vakmerő szökésének ügyében folyó rendőrségi vizsgálat egyre szélesebb hullámokat vet és a vizsgálat mára szenzációs fejleményekkel járt. Bár ma már a bizonyossággal határos, hogy mindhárom szökevény tuljutott az ország határain, a nyomozás erélyes és nagyszabású voltát kezdettől fogva alátámasztotta az a feltevés, hogy a három fogoly sikeres szökését a fogház falain kívülről szervezték meg.

A rendőrség kezdettől fogva ilyen irányban folytatta a vizsgálatot. A szökés körülményei, továbbá a foglyok gyors elmenekülése a határon túlra — ami ma már kétségtelenül beigazolódtott —

valószínűleg mutatták, hogy a három fogoly a maga erejéből jutott át a fogház falain.

A nyomozás a súlyos hanyagsággal vádolt fogházőröktől eltekintve logikus módon elsősorban azokat a személyeket vette gyanújába, akiknek közvetlen érdekükben állott a foglyok szökése. Ezek a szökevények Aradon élő hozzátartozói voltak: **Probst Viktorné és Kocsik Istváné**. A rendőrség előbb csak Probstné hallgatta ki, az első kihallgatás azonban még semmi pozitív eredményt nem mutatott fel. Probstné kezdettől fogva tagadta, hogy bármi köze is volna férje szökéséhez. A rendőrség ezután Kocsikné hallgatta ki, aki azonban szintén negatív válaszokat adott. Már-már ugrált, hogy ezen a vonalon a nyomozás holtpontra jut, amikor

jelentkezett egy állástalan gyógyszerész, aki meglepő vallomást tett.

Ez a tanu, aki meglehetősen sok időt tölt a törvényszéki folyosókon, elmondotta, hogy több ízben látta, amikor Probstné az első emeleti folyosóról a törvényszék II. szekciójának a közelében az ablakon keresztül jelbeszédet folytatott a szemközti cella ablakában álló férjével. Állítólag más tanuk is akadnak, akik szerint Probst és két társa állandó titkos összeköttetésben állott a külvilággal, ami megmagyarázni látszik a szökés sikeres voltát.

Jelbeszéd a törvényszéki folyosóról

A mai napon a tanuvallomások alapján ismét előállították a rendőrségre Probstné és Kocsikné és ugyancsak egész napon át folytatták kihallgatásukat.

Probstné nem is tagadta, hogy amikor szerét ejtette, a törvényszéki folyosó ablakán át beszélt férjével.

Az azonban mindig csak semleges dolgokról. Kétségtelen, hogy ezt a fogházi kihágást a foglyok sűrűn elkövetik és önmagában véve ebben az esetben sem járt volna súlyosabb következményekkel: a foglyok szökése nyomán azonban önként felvetődött a gondolat, hogy ezeknek a titkos beszélgetéseknek az alkalmával készítettek elő, illetve beszéltek meg a szökést? A kihallgatott tanuk egyike állítólag azt is elmondotta, hogy az egyik ilyen kilesett beszélgetés alkalmával Probstné mellett egy férfit is látott.

Ennek a férfinak a személyazonosságát azonban mindeztől nem sikerült kideríteni.

Azt a vádat, hogy része lett volna a szökés előkészítésében, Probst Viktorné továbbra is erélyesen tagadta. Az uriaszony ellen azonban oly súlyos gyanu merült fel a hármass fogolyszökés kapcsán, hogy kihallgatása után, ma este a rendőrség elrendelte úgy az ő, mint Kocsik Istváné őrizetbevételét.

Probstné és Kocsikné holnap, legkésőbb holnapután átkísérik az ügyészségre.

A rendőri nyomozás másik ága azután a titokzatos autó után kutat, amely állítólag a három szökevényt a legközelebbi országhatárig vitte.

Állítólag aradi taxiutóról van szó, amelyet előre megrendeltek volna, ismert okokból azonban az autó soffitörje mindedig nem jelentkezett.

Egyes verziók szerint annyit már sikerült kideríteni, hogy az autó a Bulev. Regele Ferdinandon, a „Fekete Bárány“ vendéglő közelében várakozott és a szökevények az éjnek idején teljesen néptelen Luther-téren át osontak ki a főtérre, ahol az autó a megbeszélés szerint állítólag várta őket. Más feltevés szerint ebben az időben a határon ájtott egy idegen autó, amelynek azután nyoma veszett. Lehetséges, hogy ez az idegen autó, talán romániai átfestéssel, szöktette meg a foglyokat. A nyomozás ebben az irányban is folyik. A mai napon előállították már a rendőrségre egy más városbeli, gyanús autómobil, amelynek átkutatása folyamatban van.

Ismeretes, hogy a szökés kapcsán olyan feltevés is hangzott el, hogy

a foglyok tulajdonképpen nem is a cella falán talált lyukon keresztül szöktek meg, hanem az ajtón át.

annál is inkább, mert át sem férhettek a hasadékon. Ma a nyomozó hatóságok alapos helyszíni vizsgálatot tartottak és ennek során ez a feltevés teljesen megdőlt. Kísérletképpen ugyanis több ember átbújt a hasadékon, köztük egyik meglehetősen testes ember, aki kabátostól kényelmesen átfért a nyíláson, sőt még vissza is jött. Lehetséges, hogy Probst, aki kissé kövér ember, először nem tudott a nyíláson átjutni és ezért vetette le pulloverjét, amit később a cellában megtaláltak.

Racoviceanu vezérfelügyelő vizsgálata

Racoviceanu börtönügyi vezérfelügyelő ma délelőtt folytatta helyszíni vizsgálatát a szökések ügyében. A vezérfelügyelő ismét a legalaposabban megvizsgálta a szökevények celláit, ezenfelül megvizsgálta a fogház egész épületét és

annak főképpen azokat a pontjait, amelyek alkalmasnak látszanak a foglyok szökésére. A börtönügyi vezérfelügyelő a délután megkezdte a fegyelmi vizsgálatot a fogház személyzele ügyében.

Alkalmunk volt beszélni Racoviceanu vezérfelügyelővel, aki csupán ennyit mondott:

— A fegyelmi vizsgálat lefolytatásának tartamig nincs módomban nyilatkozni.

Mint értesülünk, a fogházörök elleni vizsgálat már eddig is igen súlyosan terhelő eredménnyel járt és három fogházör letartóztatása küszöbön áll. A vizsgálat teljes apparátussal folyik és előreláthatólag még újabb érdekes fejleményei lesznek.

H. SZIKLAY GIZI utolsó farsangi álarcos- és jelmez-estje

szombaton, a Krispin-teremben.

Megállt a munka az Aradi Textilipar Rt. üzemeiben

Sztrájkba lépett a munkásság, a gyárigazgatóság béremelési engedményeinek ellenére — Békéltető tárgyalások indulnak a bérkonfliktus ügyében

Az Aradi Textilipar Rt. üzemeiben szerdán reggel a munkásság sztrájkja következtében megállt a munka. A sztrájkot megelőzően hosszas tárgyalások folytak az aradi munkafelügyelőségen a textilgyár igazgatósága és munkásai között és már-már úgy látszott, hogy sikerül létrehozni a két fél között a megegyezést, amikor a tanácskozások holtpontra jutottak, a munkásság nem elégedett meg a gyár vezetősége által tett engedményekkel és kimondotta a sztrájkot.

Az Aradi Textilipar Rt. munkásai nemrégiben bérmozgalmat indítottak és kéréseiket emlékirat formájában eljuttatták Popescu Petre munkaügyi vezérfelügyelőhöz, aki az emlékirat vétele után tanácskozásokra hívta össze a gyár igazgatóságának és munkásságának képviselőit. A tanácskozások során a munkásság kiküldöttei az utóbbi időben bekövetkezett általános drágulásra hivatkoztak és béremelési kérésüket ezzel indokolták. — A gyár igazgatósága a munkásság kérését méltányolta és közölte, hogy hajlandó a béreket emelni. Egyben pedig kifejtették, hogy a munkásság által kért béremelés arányát olyannak látják, amelyet a gyár versenyképességének kockáztatása nélkül nem teljesíthet. Miután a munkásság ragaszkodott ezekhez a követelésekhez, a tárgyalások nem vezettek eredményre és azok megszakadásáról a munkafelügyelőségen jegyzőkönyvet vettek fel.

Ezután határozta el a munkásság a sztrájkot és már a szerdai napon nem kezdte meg a munkát. Így tehát jelenleg az ország egyik legnagyobb ipari üzemében, az Aradi Textil-

iparban szünetel a tevékenység. Popescu Petre munkaügyi vezérfelügyelő azonban újabb békéltető tárgyalásokat kezdeményez és így remélhető, hogy a bérkonfliktus rövid időn belül elsimul és a gyárban kezdetét veszti a munka.

CORSO 5, 7 $\frac{1}{2}$ és 9 $\frac{1}{4}$ órákor Premier

A finn szabadságharc motívumait dolgozza fel a

A fekete rózsák

c. világhírnév, melynek főszereplője ismét az „igazi“

Lilian Harvey.

SELECT 5, 7 $\frac{1}{2}$ és 9 $\frac{1}{4}$ órákor

J. Kessel gyönyörű regénye:

A hős repülők „L'Equipage“

Annabella, Jean Murat, Jean Florre Anmont, Charles Vanel.

URANIA 5, 7 $\frac{1}{2}$ és 9 $\frac{1}{4}$ órákor

JACK LONDON:

A vadon szava

Olark Gable, Loretta Young, Jack Oakie

Jón: Krisztina királynő

Főszerepben: GRETA GARBO. (Central.)

HIREK

Az élet és a film

Az egyik amerikai filmvilágban az olvasók a következő kérdésre válaszoltak: Mi van másként a vászonon, mint az életben?

A válaszok özönével érkeztek a lap szerkesztőségébe, melyek az amerikaiak kitűnő megfigyeléséről tesznek tanúságot. A filmnap most közli a legjellegzetesebb válaszokat, melynek egy része valóban megfontolásra késztet, hogy az átlagos néző mozilátogató milyen furcsa dolgokon halad el szó nélkül, míg ha ugyanaz az életben történne, akkor bizonyára rögtön észrevette volna.

Alljon itt egypár példa:

Csak a filmen távoznak az emberek a vendéglőből anélkül, hogy fizetnének.

Csak a filmen lehetséges, hogy a hősnő hullámsított hajjal, lakkfestékes körmökkel éljen egy lakatlan szigeten, vagy mondjuk a dzsungelben, esetleg az emberek között.

Csak a filmen világítja be egy szál gyertya a szobát.

Csak a filmen lehetséges, hogy a kézzel írt levél írója mindegyikének kaligrafikus írása van.

Csak a filmen lehetséges, hogy a szereplők mind pompázatos gazdaságban élnek, anélkül, hogy tudnánk, miből telik nekik.

Csak a filmen kap a szereplő azonnali kapcsolást a telefonon és csak a filmen lehetséges, hogy sohasem tárcsázik tévesen.

A rendezők még azzal sem igyekeznek bennünket a valóságról meggyőzni, hogy a telefonáló által felhívott szám foglaltat jelez, ők tudják, hogy a nézőnek eszé ágába se jut, hogy a filmen ez is lehetséges.

Csak a filmen lehetséges, hogy a szereplőknek sohasem kell a telefonkönyvet felütni. Ők mindig tudják fejből a számot.

Csak a filmen lehetséges, hogy a zeneszerző leül a zongorához és mindjárt megalkotja balhatalian művét, a költő a verseit, vagy az író a regényét.

— **KISSÉ CSÖKKEN A HŐMÉRSÉKLET.** Élénkebb szél, sok helyen, kivált nyugaton eső, az éjjeli fagy kissé erősödik, a nappali hőmérséklet is csökken kissé.

Tűzifa legolcsóbb
Cal. Vict. 1-3
Telefon 89.
Consum- és Informacia tag. 870

— **Mária anyakirályné Németországban.** Bucarestből jelentik: Maria anyakirályné szerdán este Németországba utazott, ahol nővére, Ciril nagyherceg felesége súlyosan megbetegedett.

— **Requiem Pop C. Stefan emlékezetére.** Bucarestből jelentik: Szerdán reggel a Polona-uccában levő görög katolikus templomban gyászistentisztelet volt Pop C. Stefan dr. halálának évfordulója alkalmával. Az elhunyt rokonain kívül Maniu volt miniszterelnök, Mihalache, a nemzeti-parasztpárt elnöke, Mironescu, Madgearu, Popovici és Anghelescu volt miniszterek vettek részt az istentiszteleten.

— **Cotioiu Romulus dr. Bucarestibe utazott.** Aradváros interimár-bizottsági elnöke Bucarestibe utazott, hogy résztvegyen a parlamenti munka előkészítő bizottságaiban, Cotioiu dr. ezenfelül interveniál számos más városi ügyben is a bucaresti-i fórumok előtt.

— **Bucaresti-i tábornok súlyos balesete.** Bucarestből jelentik: Súlyos kimenetelű baleset történt ma délelőtt Bucarestben. Sichitiu tábornokot, a craiovai hadtest parancsnokát, a légi haderő volt főparancsnokát a diadali közeli közelében elütötte egy személyautó. A baleset következtében a tábornok egyik lábán törést szenvedett.

— **Általános sztrájk Athénben.** Athénből jelentik: A tegnapi kimondott általános sztrájk ma kiterjedt a közúti közlekedésre úgy, hogy reggel óta sem villamos, sem autobsz, sem autótaxi nem közlekedik a görög fővárosban. Az Athénből vidékre vezető országutakat a sztrájkolók elzárták és így magánautók sem hagyhatják el Athént. (Rador)

— **Hétfőn helyezik forgalomba az új városi autobszokat.** Mivel az Oficiul Central de Licitație formai jóváhagyása csütörtökig még nem érkezett meg Aradváros vezetőségéhez, az új kocsikat az autobszüzem hétfő előtt még nem helyezheti forgalomba. Értesüléseink szerint Cotioiu Romulus dr. városi interimár-bizottsági elnök személyesen interveniál az Oficiul Central de Licitaționál, hogy az új kocsikat hétfőn föltétlenül átadhassák a közúti forgalomnak.

— **CSÜTÖRTÖKÖN, E HÓ 20-ÁN JAR LE AZ ADÓVALLOMÁSI IVEK BENYUJTÁSÁNAK HATÁRIDEJE.** Az aradi pénzügyigazgatóság figyelemzteti az adózókat, hogy 20-án este 6 óráig lehet az iverket beadni. A határidőt nem hosszabbítják meg. Aki a benyújtást elmulasztja, büntetésben részesül.

— **Hegyen völgyön lakodalom.** Két napig tartó s két vármegyére szóló lakodalom zajlott le 16-án és 17-én Moneasa községben. A falu bírójának, Condea Pavelnek gyönyörű 17 éves leánya, Cristina esküdt hűséget a szomszédos Ravna községbeli gazdalegénynek, Pop Viorelnak. A lakodalomra az egész falu hivatalos volt s a vendégek nagy számára való tekintettel a lakodalmi ünnepséget a grófi kastély helyiségében tartották meg. A lakomára levágtak 2 hizott sertést, 2 borjut, 4 bárányt, 56 tyukot, 12 mázsa lisztet sütöttek fel süteményeknek. 300 liter bor és 70 liter törköly fogyott el. A vendégek két nap és két éjszaka mulattak s az örömapa Condea Pavel gavallériájából a falu apraja-nyija kivette részét a dús lakomából. Az esküvő külsőségeiben is olyan fényes volt, amilyenre a boldog békeévek óta alig volt példa a megyében.

Mindig egyedül...

Írta: K. VAS ANNA.

Mint aki sehoh helyét nem találja

S még nem szivlelte meg az Ur szent szavát —
Busan vándorolok az életen át.

Mint aki tavaszát s nyarát elvesztette

S kinek ezért az ősz gyümölcsöt nem ad —
Fájva vándorolok az életen át.

Mint avar falevél, melyet leráz a szél

Társtalan vergődöm — aztán ellep a tél.
Kihez tartozom én? Árva vándorlegény...
Véremmel öntözöm göröngyös ut porát —
Egyedül vándorlok az életen át.

— **Tank Demeter ügye.** Strassbourgban a francia rendőrség egy Tank Demeter nevű aradi fiatalembert tartóztatta le, aki minden okmány nélkül kóborolt az országban. A francia rendőrség átiratára a városnál megállapították, hogy Tank valóban aradi és erről hivatalos bizonyítványt is küldtek Strassbourgba, a megfelelő adatokkal egyetemben.

— **Ujabb halálos ítélet vár Hauptmannra.** Newyorkból jelentik: A Hauptmann kivégzésére adott haladék a napokban lejár. Az államügyész ezért indítványt tett, hogy március 22-ére tüzéki a kivégzés végző határára. A newyersey-i állam bünvádi eljárásának szabályai szerint Hauptmann csak abban az esetben lehet kivégezni, ha most újból halálra ítélik. Lehet, hogy az új ítéletet holnap hozzák meg.

— **Magzatelhajtás Muraselen.** Az Arad melletti Murasel községben tiltott magzatelhajtás miatt történt ma letartóztatás. A napokban a Mures folyóból a község alatt egy három-négy hónapos emberi magzatot halásztak ki. A vizsgálat megállapította, hogy a magzat Gubic Anna, muraseli illetőségű leánytól ered, aki egy aradulnoui legénygel szerelmi viszonyt folytatott, majd magzatelhajtást követett el, a magzapot pedig a folyóba dobta. A leányt letartóztatták és bekísérték az aradi ügyészre.

Mehedinti-i emlék

— *Mi az, mi van veled? Miért bujtál e maskarába...?*

— *Ah, semmi. Mindössze szavazni voltam Mehedintiben.*

A gyanutlan polgár

elvonulva éj hajlékában, amely egyben — angol mintára — vára is, amely megvédi őt a világ minden külső zajától és kellemetlenségétől. A gyanutlan polgár azonban éjnek idején rádiócsöngetésre riad és a táviratkihordó veri az ablakát. A jámbor polgári lélek sohasem vár jó az ilyen éjszakai-táviratoktól. Haláleset, csőd, tüzvész, katasztrófa... — villannak át agyán a lehetőségek és remegve bontja fel a táviratot, amely a következőképpen hangzik:

X. Y. urnak, Loco.

Felszólítjuk, hogy 24 órán belül fizesse ki 750, azaz hétszázötven leies rádióelőfizető hátralékát, mert ellenkező esetben hivatalból megvonjuk engedélyét, készülékét elkobozzuk, Önt pedig bíróság elé állítjuk.

A postal rádiószállítók aláírása.

Ime, egy új módszer a hátralékos rádió-adások inkasszáására. Erősebb idegzetű emberek, akik ezt a módszert állítólag gutaütés nélkül már kiállták, úgy mondják, még attól is tartózkodtak, hogy könnyű testisértséssel illessék a táviratkézből. Igazuk is volt. Mert nem a táviratkézből, hanem az esetben, hanem azt az éles elmét, aki ezt a fenti módszert oly népszerű módon kiigyalta és alkalmazza. Sajnos, még magánlakásértésért sem lehet feljelenteni. Nemfizetésre való közvetett felbujtásért még kevésbbé. Pedig — az eredmények ugy mutatják — erre a célra kiválóan megfelel...

— **Halálozás.** Rózsa Imre nyug. CFR. főfelügyelő folyó hó 18-án meghalt, temetése február 20-án (csütörtökön) délután 5 órakor lesz a felsőtemető halottasházából. Az engesztelő gyászmise az elhunyt lelkiüdvéért február 21-én d. e. 10 órakor lesz a minoriták templomában.

— **A Mera & Co. autobsz vállalat kérvényt nyújtott be a város vezetőségéhez és azt kérte, hogy Timisoara és Oradea közlekedő autobszainak megállókelye továbbra is a Szentháromság-szobor előtt legyen. A város vezetősége elhatározta, hogy ideiglenesen hozzájárul ahhoz, hogy a megálló továbbra is a Szentháromság-szobor előtt legyen, a végleges rendezése ennek a kérdésnek pedig a város összes forgalmi problémáinak rendezésével egyidejűleg történik. Ezért a város vezetősége megszüreti a miniszteriumban a már régebben elkészített forgalmi szabályrendelet jóváhagyását. Abban az esetben pedig, ha a miniszterium a már felterjesztett szabályrendeletet nem hagyja jóvá, akkor újat készítenek és azt terjesztik fel a miniszteriumhoz.**

— **Félarú utazás Budapestre.** Budapestről jelentik: A március 20—25. között tartandó országos mezőgazdasági kiállítás és tenyésztés alkalmából az országból március 14-től kezdve 25-ig féljeggyel lehet utazni és 25-től 30-ig egyszerű megszakítással vissza utazni. Kiállítási igazolvány és utlevél felmutatásával vizum nélkül is át lehet lépni a határt és a 2 pengő 50 filléres vizumot utólag is meg lehet kapni. Kiállítási igazolványokat a külképviseleteknél, menetjegyirodákban és az ardeali gazdasági egyesületnél lehet szerezni.

— **Erős, vérbő, kövér emberek igyanak naponként, reggel éhgyomorral egy kis pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet, mert ez ren-des gyomor- és bélműködést biztosít, számottevően előmozdítja az emésztést és kitűnően szabályozza a vérkeringést. Számos szakorvosi nyilatkozat tanúsítja, hogy a Ferenc József viz szív- és idegbajosoknak, vese- és cukorbetegeknek, valamint köszvényben és csuszban szenvedőknek is nagyon jót tesz.**

— **A WAGONS-LITS-COOK főelárusítótól vásárolt sorsjegyek közül a következők nyertek a 9. Osztálysorsjáték 4 osztályán:** 100.000 leit nyertek: 30042, 64161. — 70.000 leit nyertek: 10492, 11193, 15903, 16006. — 30.000 leit nyertek: 8525, 13336, 49121, 54988, 68902. — 20.000 leit nyertek: 1481, 3235, 3253, 26029, 32298, 45114, 48664, 53018. — 7000 leit nyert minden sorsjegy, melynek végződése: 005, 080, 107, 157, 231, 282, 291, 383, 384, 397, 472, 493, 499, 515, 531, 555, 567, 572, 604, 630, 631, 646, 678, 701, 707, 751, 787, 794, 962, 992. — 3555 leit nyert minden sorsjegy, amelyik 7- és 9-es végződésű Anexa-nyeremények: 10.000 leit nyertek: 164949, 224676. — 4000 leit nyertek: 127819, 169612, 169780, 169888, 171229, 190003, 190098, 190144, 203919, 214830, 220435, 224792, 230080, 253106, 266006, 275748. — 888 leit nyert minden anexa amelynek a végződése: 107, 192, 210, 246, 319, 598, 603, 806, 842, 890.

Kritikus szemmel

Csempészvilág, holdvilággal

Nemzetközi élet zajlik mostanában Sighetul-Mar-matién. Három ország sajtója tartja napirenden azokat a vériagyasztó csempész-históriákat, amik a cseh-szlovák-román határon lezajlanak. Milliós áruszállítványok, fegyverharok, gangszterstiklik kölcsönöznek néha egész csikágól hangulatot a sígheti éjszakának, amelyeknek holdfényében gyakran előfordul, hogy maguk a csempészbundák is megütköznek egymással a vadászterület hegemonlájáért. Legutóbb két ilyen sígheti csempész találkozott egymással a szellemek órájában és mert csendörnek, fináncnak természetesen nyoma sem volt, a közelben a következő dialógus fejlődött ki a holdfényben közöttük:

— Azonnal add át az árut, vagy kinyomom a szemedet..!

— Hahahaha! — replikázott a másik. — Még te beszélsz? Ha még egyszer az én kerületembe dugod a esőröd, kítaposom a beledet!

— Akkor én a hasadat vágom fel, úgy vigyázz..!

— jelentette ki a másik.

— Vagy pedig téged fognak letkanalazni másnap az uccaseprők!

Egy kis csend támadt. Aztán az, aki a beszélgetést kezdte, zsebre vágta fegyverét és halkán megszólalt:

— Na.. mond, Samu: hát kell ez nekünk..?

A másik vállat vont:

— Naja, hát kell..?

A fuzlóról, amely kérelmét, még nem adták ki semmiképpen jelentést. Majd az ügyészhez.

Játéklarang, „en miniatúr“

„A Pál-uccai fiúk“ anno 1936. Targumuresen bírádszallásukat a híveszkortból áttették egy magánlakásba, ahol játéklubbol nyitottak. Ki játszik ma háborus-dit, amikor annál hazárdabb játék is létezik? 12—18 éves diákok „vették a lapot“ a targumuresi hárdjátéklarangban és az azonnapiéztől kezdve a gyantalan polgári háztartások minden megközelíthető pénzét, majd pénzétett értéktárgyját jászották el egymás között a „modern hatalok.“ Mindaddig persze, amíg a rendőség rájuk nem bukkant és „nem robbantotta a bankot“. Kiderült, hogy a kitűnő új gyermekjátékot egy Stelescu Moise nevű galati-i illetőségű egyén kezdeményezte a fiúk között. Ő volt, aki a helyiséget kivette bérbe és szorgalmasan szedte a pinkát.

Az esethez nem kell kommentár, magáért beszél. Kortünet, mint kortünet. S ha a kiskorúak eddig a nagyok háborusodását utánozhatták, miért lenne meglepő, ha ezuttal a nagyok hazárdörületét utánozgatják, megfelelő iniciatívára? A targumuresi játéklarang, „miniatúrban“ napjaink megdöbbentő szimptomájaként keletkezett s a vádoltak padjár, Moise Stelescu ur mellé Galatiából, oda lehet ültetni azt a kor-szellemet is, amely türi a felnőttek hazárdériáját.

Még egyszer: Ciulley...

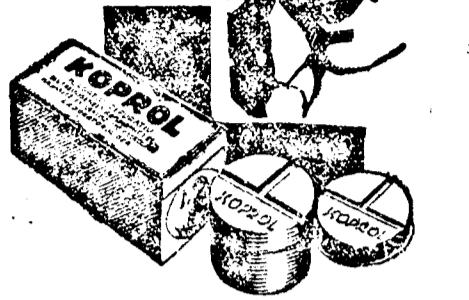
Ciulley mérnök, nagyvállalkozó, Tita Crisiescu barátja, aki százmilliót költött hölgyére, egy titkot őrizett eddig, amit a többivel együtt még senki sem faggatott nála. Azt ugyanis, hogy miként tudott százmillió lelt költeni arra a színésznőre, aki olyan tragikusán fejezte be életét. A bucaresti-i lapok egyike most megfedi a rejtélyt. Ciulley mérnök ugyanis megbízást kapott a prahovamegyei állami iskolák tatarozására, kerek százmillió költséggel. Ciulley mérnöknek a százmillió — előlegként — kifizették a kezével, mielőtt még egy meszelővonalat is eszközölhetett volna azokon a bizonyos prahovamegyei állami iskolaépületeken.

Hát így. Miféleképpen, ahol az állami vállalkozók a munka átadása után még hónapokig kifizetetlenek és Instanzizhatnak a pénzért, szinte érthetetlenül hat a Ciulley mérnök esete a százmillióval. Am, ha érthetetlen is, arra megfelel, hogy a kitűnő mérnök bölcsességét megérthessük a szép Títával szemben.

— ZÜRICH I ZARLAT: Páris 20.21 és fél, London 15.10 és fél, Newyork 302 és hétnyolcad, Milánó 24.30, Amszterdam 207.85, Berlin 123, Prága 12.69, Varsó 57.75.

— Az osztrák külügyminiszter firenzei tárgyalásán. Firenzéből jelentik: Berger Waldenegg külügyminiszter és Suvich olasz külügyi államtitkár délután újabb négy órát tartó megbeszélést folytattak, amelyen jelen volt Vollgruber római osztrák nagykövete is. A megbeszélések során megállapították a két kormány felfogásának és politikai irányvonalának teljes azonosságát és így politikájukat továbbra is a római hármás egyezmény szellemében kívánják folytatni.

KOPROL adagolása igen könnyű: kisebb gyermekek számára negyed, nagyobbaknak fél pasztilla elegendő.

KOPROL az ideális HASHAJTÓ!

Csak kevés hashajtó felel meg azoknak a követelményeknek, amelyeket az orvostudomány a jó hashajtótól elvár. A jó hashajtó mindenek előtt biztos hatása legyen, ne okozzon görcsöket, hatása legyen enyhe, de biztos. Ize kellemes kell legyen, hogy szedése ne okozzon még gyermekeknek sem nehézséget. Mindezen követelményeknek ideálisan felel meg a KOPROL csokoládépasztilla, amelyet gyermekek, felnőttek egyaránt szívesen szednek.

KOPROL

— Titokzatos dráma egy párisi lakáson. Párisból jelentik: A Raynouard-ucca egyik lakásában súlyosan sebesült állapotban megtalálták Dekatschaloff hercegnőt. Az eszméletlen állapotban fekvő hercegnő mellett holtan hevert egy Kölsenstein nevű ismert párisi üzletember. A hercegnő stockholmi születésű és a véres dráma egyik leánya lakásán játszódtott le.

— Darkó Magda, „Testőr-e“ Budapestről jelentik: Darkó Magda ügyében újabb érdekes momentum merült fel. Kiderült, hogy Sárga Ferenc dr. egyik barátját Abdáj Gusztávot valóságos testőrként szerződtette a leány mellé, hogy a leányt elkísérje mindaddig, amíg vele házasságra nem lép. Abdáj kijelentette a rendőrségen, hogy Sárgától szolgálataiért nagyobb összeget kapott, de még 50 pengővel tartozik. Kihallgatták ma a rendőrségen Darkó Magdát is, aki kijelentette, hogy Sárga Ferencet szereti és boldog akar vele lenni.

— Az Aradi Nyugdíjasok Kölcsonös Segélyező Egyesületének hivatalos közleménye. Felhívjuk Szántó József, özv. Marc Nicolae Maria, özv. Szekeres Istvánné és Busaler István CFR. nyugdíjasokat, hogy a CFR. központi pénztáráról, özv. Nagy Julianna CFR. nyugdíjas pedig, hogy az aradi állomás iktató hivatalában sürgősen jelentkezzenek. Elnökség.

— Székrekedésnél és emésztési zavaroknál reggel éhgyomorral 1 pohár természetes „Ferenc József“ keserűvizet a tápcsatornáat alaposan kitisztítja, a vérkeringést megélienkiti s kellemes közérzetet és fokozott életkedvet teremt. Az orvosok ajánlják.

Fekete rózsák

A Corso mozi mai premierje.

Lilian Harwey a táncoslábu, kedves, törekényalaku operettprimadonna. Amerikából hazatérve, első európai filmjében, kettős meglepetéssel szolgál. Először, hogy egy nemrég törékenyebb, még lengőbb, de sokkal komolyabb drámai művésznőt látunk viszont, másodszor pedig, hogy a „Fekete rózsák“ című filmjében olyan súlyos feladat elé állította önmagát, amelynek a megoldásához nemcsak erős szuggeralóképeség, hanem határtalan önbizalom is kellett. Mert a színpad ne tévesszen meg senkit azzal, hogy Lilian Harwey szerepét táncosnőnek jelzi. Szó sincs róla, a szerep tényleg táncosnő, de a szerep maga: dráma, melyet ez a hirtelen elmélyült művésznő szinte tökéletesen közvetít. A finom drámai vonás még a táncában, kacagásában, jókedvében is fellelhető és a mindent felölő nagy szerelemében annyira a fájdalom, annyira a melegség és a sziv. amennyitől valóban drámaivá izzik a táncosnő szerepe.

De hogy Lilian Harwey ilyen maradéktalanul tudta kicsilólni művészetéből a drámaiságot, ahhoz nagy mértékben járult hozzá a szövegkönyv fölépítése, amely a magyar származású Martin Pál rendezésében liktető tempót, drámai fordulatokat és rokonszenves emberi beállítást kapott. Bár a film alapja a nemrégiben lezajlott finn forradalom egyik epizódja, a főmotívum mégis a mindent átfogó halálos szerelem, amely a két férfi között tépelődő kis táncosnőt ellenállhatatlanul sodorja a végzete felé.

Lilian Harwey mellett a két főszereplő Willy Fritsch és Willy Birgel. Fritsch szimpatikus, emberi, meggyőző alakítást nyújt ebben a szerepében, Willy Birgel pedig, akinek az író a nem éppen szimpatikus orosz kormányzó szerepét osztotta ki, egyéni művészettel hozza a közönség szívéhez közel ezt az intrikus figurát. Az értékes szép film mindenütt, ahol bemutatásra került, sikert aratott.

— Román-magyar nagy kompenzációs üzlet. Budapestről jelentik: A román tűzifa exportörök nagyobbarányú kompenzációs üzletet indítanak meg Magyarországra felé. Arról van szó, hogy a romániai tűzifa-exportörök szövetsége, a SEL, a kormány gazdasági bizottságától 85 millió lei értékű kompenzációs exportra kapott engedélyt. A SEL Magyarországra exportált áruk ellenében magyar tenyészállatokat, mezőgazdasági magvakat és speciális vasipari cikkeket akar exportálni.

— Az Aradmegyei Takarékpénztárnál vásárolt sorsjegyek közül a Loteria f. hó 15-i húzása a következő számok nyertek: 100.000 lelt a 166.583 számú anexa. 70.000 lelt a 35.947 szám. 30.000 lelt a 27.368 és 29.903 számok. 7000 lelt 25707, 25751, 25787, 25794, 27383, 27384, 27397, 29962, 29992, 34701, 34707, 34751, 34787, 34794, 35962, 35992, 48493 48499, 51282, 51291, 54472, 54493, 54499, 66005, 66555, 66567, 66572.

— Betörés Pancotán. Pancotán tegnap ismeretlen tettesek betörték Schok Antal kereskedő üzletébe az éjszaka folyamán és onnan több ezer lei értékű árut vittek el. A csendőrség erélyes vizsgálatot indított a betörés ügyében és a nyomozás eredményeképpen letartóztatott három fiatalokot, akiket a betörés elkövetésével gyanúsítanak. A nyomozás folyik.

— Meghívó. A Gratistei Róm. Kath. Kör folyó hó 22-én szombaton este 8 órai kezdettel a kör alapja javára táncmulatságot rendez, a Gradistei Kath. Otthon összes termeiben, melyre ezuton hívja meg az érdeklődőket. A vezetőség.

— Műkedvelő-előadás Rovinén. A Rovine-Pecicai Ipartestület műkedvelőcsopartja folyó hó 22-én és 23-án farsang utolsó szombat és vasárnapján este 9 órai kezdettel az Ipartestület helyiségében műkedvelő előadást rendez a rovinei önkéntes Tűzoltó Egyesület javára. Előadásra kerül az „Aki mer az nyer“ című háromfelvonásos operette a legjobb rovinei-pecicai műkedvelők közreműködésével. Előadás után mindkét este tánc reggelig. A zenét a dzsesszel kibővített cigányzenekar szolgáltatja.

Bérczy Ilona

táncotánártnő a „Miasszonyunkról“ nevezett iskolánővérek vezetése alatt álló leánynevelő intézet növendékei közre **táncvizsgát** Iparos-Otthon nagytermében 1936. február 23-án, d. u. 1/2 órakor.

— Az Aradi Banktisztviselők Köre e hó 20-án, csütörtök este az A. F. P. A. helyiségben fél 7 órai kezdettel a bank-dokumentumok és általában a kereskedelmi iratok felülbélyegzése, valamint a bankügyetek adóztatását fogja tárgyalni. Az összes magántisztviselőket, akiket a tárgy érdekel, szívesen látja a vezetőség.

— Kevés pénzzel is nagyszerűen fog mulatni mindenki a Magántisztviselők és Kereskedelmi Alkalmazottak bálján. Több száz tombola-tárgy, melynek minden darabja érték az aradi kereskedők ajándéka lesz kisorsolva. Így mindenkinek esélye van, hogy a tombola nagy díjait is megnyeri. A vigámi bizottság mindent elkövet, hogy farsangi báljukat emlékezetessé tegye. Eddig nagy díjakat a következő cégek küldtek be: Szabó Albert, Lyon, Apponyi Testvérek, Szentgyörgyi, Denoel, Universal S. A., Zwack Bader.

— Ma az aianti gyógyszertárak tartanak éjjeli szolgálatot:

JANKA: Bulevardul Regele Ferdinand.

WEISZ: Piața Avram Iancu.

SZONDI: Strada Consistorială.

Február 22. Magántisztviselők és Kereskedelmi Alkalmazottak bálja

a volt Városi kávéház helyiségében.

Tizévi legházra ítélték Sanghaiban a Távol-Kelet legendás pénzügyi hatalmasságát, Raven amerikai bankárt

Ötvenmillió dollár puritán uráról kiderült, hogy kettőséletű szélhámos

Sanghaiból jelentik: A Távol-Kelet egyik legérdekesebb személyiségét ítélte el a múlt héten a sanghai-i törvényszék többszázrendbeli sikkasztás, okmányhamisítás, fondorlatos megtévesztés és csalás miatt. Az ítélt Frank J. Raven nemcsak Sanghai, hanem egész Kína egyik legnagyobb pénzügyi hatalmassága volt; még néhány hónappal ezelőtt úgy ismerték, mint a „Raven-csoport” megteremtőjét, vezetőjét és elnökét, aki csoportjában egyesítette az *American-Oriental Banking Corporation*, *Raven Trust Company*, az *American Oriental Finance Company* és az *Asia Realty Company*. Most kiderült róla — de csak egy szörnyű pénzügyi debakle utóhatása folyamán — hogy a pénzügyi zseni és nagyhatalom pénzügyi kalandor volt. Vállalatai 1935. majusában megbuktak. A bukás előtt Ravenről úgy tudták, hogy 50 millió dollár ura.

A bukás Sanghaiban, Tokióban, Kalkuttában, Bombayban, sőt az angol és amerikai pénzügyi körökben is nagy izgalmat keltett. Ravent mindenütt zseniális amerikai nagytőkés-ként ismerték. A nemzetközi telep szélén kastélyszerű villában lakott, leányait drága európai intézetekben neveltette, felesége pedig rengeteget utazott Sanghai és Európa és Amerika divatos firdőhelyei között.

Frank J. Raven a kaliforniai Alamóban született, a kaliforniai állami műegyetemen szerzett kulturmérnöki diplomát és 1904-ben érkezett Sanghaiba. Mint a sanghai-i közszéki ingatlanellenőrző hivatal mérnöke, a nemzetközi telep építési és ingatlanügyeit intézte. Sanghai egyik legnagyobb ingatlanügynöke rövidesen csendes társaként maga mellé vette a teljesen pénztelen fiatalembert. Raven mint városi ellenőrző mérnök, természetesen tudta, hogy a nemzetközi telep hatóságai hol terveznek uccákat, hol akarnak újabb birodalmi utakat és országotakat a várossal összekötni. Sanghai abban az időben kezdett el rohamosan növekedni, a nemzetközi telep határain belül kevés volt a kövezett ucca és senki sem tudta biztosan, hogy milyen sorrendben és milyen irányban látják el közművekkel a telepet.

A cég, amelyben Raven volt a csendes-társ, egyenes arányban gazdagodott Sanghai növekedésével.

1912-ben végre Raven, aki eddig igen szerényen élt, otthagya kifizetésű állását, vagyonához mérten kezdett élni és most már nyiltan üzletember lett. Ekkor vette el feleségül egy gazdag misszionárius-család leányát és a hozományból és eddigi vagyonából megvette az *Asia Realty Company* alapját.

Raven kitűnően értett ahhoz, hogy a magánéletével is kedvező légkört teremtsen. Mindenki antialkoholistának és megközelíthetetlen jellemű férfiúnak ismerte, egyrészt, mert úgy viselkedett és beszélt, másrészt mert olyan ügyesen tudta leplezni hihetetlenül merész játékait. Kína fehér lakossága teljesen megbízott benne éppúgy, mint a klánokba tömörült előkelő kínai keresztyének s ennek a két rétegnek a megtakarított pénze rövidesen a Raven-csoport valamelyik vállalatába vándorolt.

Az a bonyolult jogi helyzet, amely a nem-

zetközi telep lakóinak életét irányítja, szintén elősegítette Raven terveit. Raven, mint amerikai állampolgár, az Egyesült-Államok igazságszolgáltatása alá tartozik. Az alkotmánymagyarzatok és a jogszokás értelmében külföldön csak külön állam hozzájárulással alakulhat önálló amerikai bank. Minthogy Amerikában nem tudott felállítani egy bankot, amelynek fiókintézeteként szerepelhetne sanghai-i bankja, néhány ügyes amerikai jogász segítségével egy régi törvény felhasználásával megnyithatta az *American Oriental Corporation*.

Igy született meg a világ egyetlen bankja, amelyre semmiféle törvény nem vonatkozott.

Raven bankja állam volt az államban, teljesen szuverén, nem lehetett felelősségre vonni semmilyen ténykedéséért, mert hiszen a Raven-bankokra csak Raven-törvények voltak érvényesek. Ezek a bankok 1916-tól 1935-ig működtek. Kínában sokhelyütt voltak fiókjai, a legnagyobb a tiencsienj és a fucsai fiók.

A Raven-csoport életbiztosítástól ingatlanközvetítésig mindennel foglalkozott s ez volt a jelszava: „A Raven-betevők Raven-társak”. Nos, egy szép májusi napon, mint ahogy mondani szokás, Raven sok-sok ezer társa arra ébredt fel, hogy elvesztette minden baniját. Az Egyesült-Államok kínai kerületi ügyészsége (ennek a fennhatósága alá tartozik minden amerikai ügy, amely többek között a sanghai-i nemzetközi telepen történik) egy orosz kereskedő feljelentése alapján megkezdte a nyomozást és valósággal pénzügyi rémregényt leplezett le. Raven a cégek és az alcégek százait alapította, hogy egyes üzleti vállalkozásainak keretét és hangulatot teremtsen. A nemzetközli telepre vonatkozó bonyolult és sokszor ellentétes törvények utvesztőjében teljesen otthon volt és minden ellentétet és minden rést a maga hasznára fordított.

Az is kiderült a nyomozás és házkutatás során, hogy a puritán, antialkoholista Raven,

1936. tavaszán

négy szép földközi-tengeri utazás a

„Milwaukee”

pompás motoroshajóval

Nagy Hapag keleti út
március 11. — április 13.

Második Hapag keleti út
április 5. — 23.

A földközi-tengeri ut ez alkalommal indul először Constanta-ból. — A romániai résztvevőknek ajánljuk a roppant érdekes Constanta—Jalta—Batum—Messina—Nápoly—Genova utat, amely utcsoporthoz osztozott, mérsékelt menetdíjjal bonyolítottatik le.

Földközi-tengeri, Atlanti szigetek és angliai út

május 16. — június 4.

Mérsékelt részvételi árak. — Felülmúlhatatlan fedélzeti szolgálat és elsőosztályú utazási szervezet.

Felvilágosítások, prospektusokat készséggel küld:

HAMBURG-AMERIKA LINIE S.A.R.

képviselőtől:

KÜNSTLER

Vizum és Utazási Iroda Arad,

Bul. Reg. Maria 24. Telefon 86. 461

a jótékonycélu egyesületek nagy támogatója, a misszionáriusok pénzelője, a nyugateurópai magasabbrendű erkölcsiség képviselője — kettős életet élt. Sanghai környékén furcsa villája volt, amelyet a *Broadway éjszakai életének* egyik rég letűnt, de éppen ezért nagyon tapasztalt csillaga vezetett és amelynek falai között játszódtak le Raven igazi élete.

Az ítélet maga tizévi legház, de valószínű, hogy amikor sorra kerülnek az azóta beözönlő feljelentések, még néhány száz büncselekmény, vétség és kihágás fogja terhelni Raven lelkét.

Nagyértékű ékszereket lopott és eltűnt a fővárosból egy orosz herceg

Bucuresti előkelő társaságának nagy szenzációja — Az összes európai országokban körözik a herceget

Bucurestiből jelentik: Furcsa botrányról beszélnek Bucuresti előkelő társaságában. Körülbelül két évvel ezelőtt a fővárosba érkezett egy előkelő megjelenésű, elegáns férfi, aki orosz hercegnek mondta magát és állításait utlevéllel, valamint megfelelő iratokkal igazolni is tudta. Hamarosan a legjobb társaságok tagja lett, sőt olyan összeköttetéseket szerzett, amelyeknek segítségével egy magasrangú személyiség hatalmas birtokának igazgatójává lett. Hivatását nagyszerien látta el, a földbirtok tulajdonosa meglehetősen nyilatkozott előkelő jószágigazgatójáról. Néhány nappal ezelőtt a jószágigazgató-herceg nyomtalanul el-

tűnt. Ez még nem lett volna nagyobb baj, azonban a herceggel együtt a földbirtokosnak sok-sok ezer le értékű ékszereinek is nyoma veszett, ami arra készítette az ékszerek tulajdonosát, hogy a rendőrséghez forduljon. A nyomozás megállapította, hogy a herceg szabályszerű utlevéllel elhagyta az országot. A bucuresti-i rendőrség — amely egvelőre titkolja az eltűnt nevét — körözölevelet küldött az összes európai rendőrségekhez, részletes személyleírást adva a hercegről, valamint megfelelő mértetést az ékszerekről, eddig azonban semmiféle értesítést nem kapott a körözés eredményéről.

MA este fél tizenkettőkor

N. RABEGA, a bucuresti-i Operaház tenoristája
fellép
az **OLIMPIA-klubban.**

Leltár

Hatvankét esztendő volt, ahogy mondani szokták: sok minden ment keresztül. Élt úgynevezett nagyon jó napokat is, amikor az anyagi gond csak távolról, hírből ismert valami és amikor az életnek ez a tényezője még vendégként sem jelent meg háztartásában, otthonában, üzletében: minden napjaiban. A „változott viszonyok következtében”, a konjunktúra esztendeinek elmúlása után tudomást kellett vennie arról is, hogy mik azok az üzleti nehézségek, gondok, esedékességek, amikor a megszokott polgári élet keretét szűkebbre kell szorítani és megfeszített erővel kell dolgozni azért, hogy legalább látszólag, legalább részleteiben tarthassuk a régebbi szintet.

Gyakran érezte, hogy mit jelent ez a fogalom, hogy: ideg.

Izgalmat, nyugtalanságot, akkor is, amikor erre nincs közvetlen és megmagyarázható ok. Álmatlanságot, ébren eltöltött éjszakai órákat, amikor a villany már nem ég a szobában, amikor már kocsi rohaja sem hallatszik fel az uccáról, csendes, kínosan és rettenetesen csendes minden, alszik mindenki és minden: ember és tárgy és csak ő, az álmatlan él, szenved és kínlódik a szoba négy fala között.

Ismerte a társaságok életét, harátnál voltak, ismerte a kávéházakat és — az utóbbi időben — megismerte azokat a helyeket is, ahol a város lakóinak egy része mindennap és minden este feltehető, ahol profil-módra, hivattásszerűen végzik az ideg-rombolást. Megismerte és látogatta a játéklubokat is.

Hatvankét esztendő volt, asszony, sok mindent látott, sok mindent átélt és egy napon úgy érezte, hogy nem mehet tovább. Nem bírja az idegeket, nem bírja az üzletet, nem bírja a társaságot, a szórakozást sem és a játékot sem: nem bírja az életet.

Konkluzió volt ez, végkövetkeztetés, hatvankét esztendő korbán, amelyet — úgy érezte — vállalni kell.

Schwartz Béláné tehát miután mindezzel leszámolt, úgy érezte, hogy még valamit — mielőtt innen távozik — el kell intéznie.

Leltárt kell készítenie, mielőtt távozik. Leltárt a hatvankét évről, arról, amit az életének nevezett.

Üzletasszony volt egy emberöltőn át, szeretette a pontosságot, az üzletben is esténként minden bizonnyal mindig lezárta a Cassa-könyvet, elrendezte a számlákat, kiírta az esedékességeket: most a távozás előtt sem tehetett másként.

Számlalapot vett elő és ezen készítette el a leltárt. Hatvankét esztendő leltárát, pontosan, lelkiismeretesen, nehogy zavar keletkezzen, miután távozott. A számlapra sorában felírta a lakásban található ingóságokat. Butort és edényt, ruhát és fehérnemű-darabot. Értékeket, amelyeket mindenki értékeknek tart és látszólag jelentéktelen, de a háztartásban fontos holmikat.

Amikor a leltár elkészült, amikor már meggyőződött róla, hogy semmit sem felejtett ki, hogy mindent pontosan feljegyzett, hogy halála utána semmi sem tűnhet el a lakásból, mert hiszen a leltár alapján mindenről tudnia kell a férjének, ezután tehát az üzletre vonatkozóan adott utasításokat. Tanácsot adott, hogy hetvenhárom éves férje ne vezesse tovább az üzletet, hanem adja át valamelyik rokonnak, aki majd az üzlet jövődelméből megfelelő részt juttat neki és gondoskodik arról, hogy háztartása mindenkor rendben legyen.

És aztán még valami: a férfi a temetésre ültözött fel melegen, vigyázzon magára, nehogy meghűljön akkor, amikor feleségét utolsó útjára kíséri, nehogy megbetegedjen, mert hiszen akkor ki is ápolná? ... És még egy utasítás, már a későbbi időkre, amikor a temetés már elmúlt, amikor már megöltörtént a beletörődés a megváltoztathatatlanságba, amikor már megy tovább az élet, reggelek jönnek és esték és köztük napok, amikor veszély, baj fenyegeti az embert. Szinte anyai gondoskodás következik most: viseli otthon papucsot, mert az kényelmesebb és mert a te korodban árt a cipő.

És csak azután, amikor mindezt leírta, amikor már minden utasítást mondatokba fűzött, amikor a leltár elkészült, következik az ilyenkor elmaradhatatlan, de más hasonló esetekben a hucsulevél gerincét képező mondat: Ne haragudjatok rá, de nem bírtam tovább, nem tehettem másképp ...

Különös és megmagyarázhatatlan valami az emberi lélek.

Ugy nézzük ezt a levelet, ezt a hatvankét

A munka

a mindennapi kenyeret adja

A takarékoság

a holnapi napot biztosítja.

A szerencse azonban egész életünkre boldoggá tesz.

Tehát dolgozzon, takarékoskodjon, de

NE CSUKJA BE A SZERENCSE KAPUJÁT

HAGYJON EGY NYITOTT KAPUCSKÁT, vévén egy sorsjegyet a

WAGONS-LITS/COOK

FŐ SORSJEGYÁRUSÍTÓ IRODÁJÁBÓL

hol: 200.— leiel 2.500.000.— leit nyerhet.

Művészek

Tp. „Universum”

Szabaddlábra helyezte a vizsgálóbíró

a százezer leies Discom-lopás gyanúsítottjait

Alexandrescu Alexandru vizsgálóbíró, a második számú vizsgálóbírói hivatal vezetője ma szabaddlábra helyezte Manea Todor és Pasca Dihel chisineu-crisi-i gazdákat, akiket a százezer leies Discom-lopásból kifolyólag tartóztattak le. Mint emlékeztetés, még az elmúlt hónapban történt, hogy a Discom ottani képviselője megkérte a két gazdát, hozzanak be az aradi központhoz egy kazettát, amelyben 106 ezer lei volt. A kazettának két kulcsa volt, az egyik a chisineui vezetőnél, a másik a Discom

aradi pénztárosánál. A két gazda jelenlétében nyitotta fel a pénztáros a kazettát és ekkor legnagyobb meglepetésére megállapította, hogy abból 74 ezer lei hiányzik. Kihallgatták a két gazdát, akik azonban határozottan kijelentették, hogy a ládát nem nyitották fel és ahhoz egyáltalában nem nyultak. Az ügy a második számú vizsgálóbírói kabinethez került, ahol heteken keresztül folytak a kihallgatások. A vizsgálat most befejezést nyert és Alexandrescu vizsgálóbíró elrendelte a két gyanúsított szabaddlábra helyezését, ami meg is történt.

esztendőről elkészített precíz és szabályszerű leltárt, mint amikor valami ismeretlen fedez fel az ember, meglepetten és csodálkozva illyel fel rá és önkéntelenül kérde: hát így is lehet? ... Így távozni az életből, hogy annyira hozzá tartozunk? Így elmenni, hogy minden részletre, minden butordarabra tudjunk gondolni? Mi ez? Csodálatos lelki erő? Vagy végső fásultság, végső elhatározottság, végső beletörődés? Főlénve annak, aki egy veszéllyel teli helyről menekül, ahol lépten-nyomon baj les rá? Annak a főlénye, aki tudja, hogy ő vele már baj, ennél nagyobb baj sem

történhetik, ő már túl van mindenen, idegösszeomlástól, álmatlanságtól, gondoktól nem kell tartania, mert megtalálta a végső gyógyszert?

Távozás előtt még vissza néz, egvüttérez azokkal, akik még szenvednek, akik az érzők, az ideggel és léttel rendelkezők világába tartoznak és mélységes részvétellel, de valami fölénnyel is és abban a hitben, hogy talán enyhítheti a fájdalmakat, még egy utolsó tanácsot ad:

— Vigyázza magára és viseli papucsot.

Molnár Tivadar.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Nemcsak az aradi és aradmegyei, hanem a basarabiai bortermelők is súlyosnak tartják a borpiac helyzetét

A borfogyasztási adó és a vasuti szállítási díj leszállítását kérik

Általános érdeklődést keltett az Aradi Közlöny szerdai számában megjelent cikkünk, amelyben beszámoltunk arról, hogy az aradi és aradmegyei szeszgyártási és borkezelési viszonyok következtében nemcsak a gabona-, hanem a borszeszgyárak is megszüntették működésüket és az egyik borszeszgyáros egy basarabiai gyárosnak adta el termelés kvótáját.

Eppen ma jelent meg az egyik bucaresti-i közgazdasági napilapban a basarabiai borpiac helyzetét visszatükröző chisinaui tudósítás, amely megdöbbentő adatokat tartalmaz az ottani viszonyokról.

Emberemlékezet óta nem volt ilyen gyenge a basarabiai borpiac, mint most — jelenti a tudósító. — Az 1935. évi bortermés kitünő volt, az árak most még alacsonyok és mégsem volt mostanig jelentékeny forgalom. Ezidőszert kétszáz millió liter bor fekszik eladatlanul az egész Basarabiában és ezeknek a boroknak egy része 15—16 fokos.

Az egész hitelélet irányításának megszervezéseért folyik a küzdelem a Jegybankban

Mint Bucarestből jelentik, a Banca Nationala helyiségeiben nagy élénkség uralkodik, Constantinescu Mitita egymásután fogadja az adminisztrátorokat és az osztályfőnököket, akikkel a legközelebb megtartandó közgyűlés programját vitatja meg. Az igazgatótanácsot tegnap ülésre hívták össze, de az még nem állapította meg a nagyon nevezetes új közgyűlés napját, ameyen tudvalóleg megtartják az elmaradt igazgatói választásokat.

Tudvalóleg az e hó 16-án, vasárnap nagy izgalom között végbement közgyűlésen Bratianu Dinu győzött Tatarescu miniszterelnök személyes híveivel szemben.

A küzdelem — mint beavatott bucaresti-i forrás közli — az ország több millióra menő vagyonának rendelkezési jogáért folyik.

A harc nem új keletű, a versengés évtizedekre nyúlik vissza a Banca Nationala részvénytöbbségéért, az ezzel járó vezetés pozíciókért és ezekkel kapcsolatban az ország egész bankéletének irányításáért. Néhai Bratianu Vintilla, aki testvérbátyja volt Bratianu Dinu jelenlegi liberálistáji elnöknek, hosszú ideig kezében tartotta a Jegybank irányítását, mert a részvénytöbbség az ő és a Bratianu-család híveinek tulajdonában volt. A bank főkormányzója mindig ő nevezte ki és az egész igazgatóságot a Bratianu-dinasztia választotta meg.

A Banca Nationala részvényeinek csak 10 százaléka lehet az állam tulajdonában, amint azt a stabilizációs törvény előírja, de lehet, hogy már többet is megszerzett az állam. A többi részvényekből most is jelentékeny mennyiség felett rendelkeznek Bratianuék és hozzá közelálló nagyvagyongyűzők. Közöttük a leggazdagabbak dr. Anghelescu közoktatásiügyi miniszter és Constantinescu Tancred volt kereskedelmi miniszter és többi régi bojár.

Az 1928. évi a Jegybank a fentiek irányítása mellett működött és az ő tulajdonukban lévő iparvállalatok és pénzintézetek szempontjait intenzíven vették figyelembe. Bratianu hívei azonban számtalanszor kijelentették, hogy a Jegybank teljes pártatlansággal elégítette ki az ország hiteligenyit és nemzetiségre való tekintet nélkül visszszámították hitelt adott az összes tőkeerős pénzintézeteknek, valamint nagy kereskedelmi és iparvállalatoknak.

Aradon például a múlt évben is 200 millió lei váltószámítási hitelük volt a pénzintézeteknek és nagy cégeknek, de azok nem merítették ki ezt a keretet, mert részben lecsökkent az üzleti forgalom, részben pedig nagyon óvatosak a hitelezésben.

Az eladás részben azért ütközik nehézségekbe, mert nem lehet exportálni. Angliai és amerikai vevők volnának a prima borokra, de azok azt szeretnék, hogy a náluk zárt amerikai és angol követelések-ből fizethessék ki a vételarat. Erről azonban legfelsőbb helyen még nem döntöttek és ezért ilyen üzletkötés nem jött létre.

A termelők és a borkereskedők a belföldi fogyasztásra számítanak és azt szeretnék, ha az északi vármegyek nagy mennyiségeket vásárolnának. Ardeal egyes vidékeire, így Arad és környékére is szeretnék szállítani, de a CFR nem ad szállítási kedvezményt és egy liter bor szállítása átlag egy leibe kerül; ugyanennyi a fogyasztási adó is. Habár ott a bor literje engross megközelíti az egy leit, távolabbi vidékekre mégsem fizetődik ki a szállítás, mert a vasuti viteldíj nagyon magas. A basarabiai kereskedelmi és mezőgazdasági érdekképviselet most közbenjár a kormánynál és a CFR-nél, hogy leszállítsák a fogyasztási adót és a vasuti tarifát.

A Banca Nationala ugynevezett „kisebbségi részvényesei”, akik jórészt Bucarestben és a regát nagyobb városaiban fejtenek ki közgazdasági működést, azt kívánják, hogy az ő vállalataiknak sokkal nagyobb hitelt nyújtson a Jegybank, mint amennyit az utóbbi években kaptak. Ezek a részvényesek vagy nem tartoznak az olberálistárhoz, vagy különböző politikai pártok élén állanak, de a liberálistárhoz néhány fiatalabb tagjával szorosabb barátságot tartanak fenn, sőt rokoni szálak is fűzik hozzájuk.

Emlát kezdődtek a Banca Nationala körül a politikai villongások, amelyek a legutóbbi közgyűlésen teljes nyíltsággal robbantak ki.

Bratianu Dinu a régi részvényesek csoportjának élén küzdött, ellenfelei pedig Tatarescu miniszterelnök személyes hívei. Ezek különböző gyárak, petroléum és más bányatársaságok élén állnak és éveken át mellőzöttnek érezték magukat a Jegybank irányításában. Bucaresti-i forrás szerint a Jegybank részvényeinek már több mint 10 százaléka van az állam birtokában és ennek a többletnek a megszerzését is célul tűzte ki Bratianu Dinu.

Tatarescu miniszterelnök másfél évvel ezelőtt méltányolta Bratianu Dinunak azt a kívánságát, hogy a Banca Nationala irányításában az elhunyt Bratianu Vintilla örökösei érvényesüljenek és ezért nevezte ki Dimitrescu Dorel annakidei bankkormányzó. Dimitrescu azonban az ismeretes Vasilescu—Cantalup—Nacht-féle devizapanamák ki-robbanása után lemondott, ami állítólag Tatarescu miniszterelnök kívánságára történt. Az ő helyét a miniszterelnök Mitita Constantinescu volt pénzügyminiszteriumi fiatal államtitkárral töltötte be, aki a Tatarescu-csoport egyik legtehetségesebb tagja. A bankkormányzó és a Bratianu-dinasztia tagjai között most emiatt is differenciák vannak; Constantinescu pozíciójának erősítése céljából is az igazgatóságba akarják beválasztani Tatarescu más személyes híveit is, tehát

ha ez sikerül, úgy a Jegybank irányításában a miniszterelnök és hívei igen nagy szerephez jutnak, sőt kezükben tartják az ország pénzintézeteinek és nagy vállalatainak hitellel való ellátását.

A közgyűlés előtt azonban Bratianu Dinu megszervezte híveit és meghatalmazást kapott tőlük, hogy őket képviselje. Vasárnap egyelőre csak azt döntöttek el, hogy a Bratianu Dinunak adott eme felhatalmazásokat törvényesen hitelesítsék, a legközelebbi közgyűlésen teljes legális felhatalmazások alapján fog tárgyalni és szavazni a liberálistáji elnöke. Mivel a közgyűlésre a részvénytöbbséget így sikerült biztosítani, azt fogják megválasztani az igazgatóságba, akit Bratianu Dinu csoportja kijelölt és ha ez tényleg megvalósul, akkor

a Banca Nationala, illetve az ország vagyonának legnagyobb része ezután is a régi Bratianu-csoport irányítása alatt marad.

A pártatlanul érdekes küzdelem természetesen az ardeali és banati pénzintézeteket és vállalatokat is közelről érinti. Amikor a nemzeti parasztpárt évekkel ezelőtt kormányra került, öt ardeali pénzembert neveztek ki a Banca Nationala igazgatóságába, akik figyelemmel voltak országgrészük érdekeire. Azután Ardealból csak Lepadatu Jon maradt bent az igazgatóságban, de a hét cenzori állás egyikét legutóbb ardeali, illetve aradi finanszírozással: dr. Marcus Mihail töltötték be, aki tagja a Legfelsőbb Tanácsnak is, amey a Banca Nationala hitelpolitikáját irányítja.

= Sokmillió lei veszteséget szenvednek az illetékemelés miatt a műselyemgyárak. Megemlékeztünk arról, hogy e hó 12-én a pénzügyminiszterium elrendelte a műselyemfonalak, szövetek és kötöttárak összeírását, mert kilogrammonként 17 leiel emelte a behozatali fixilletéket, amely eddig 175 lei volt és most 192 lei. A műselyem feldolgozó gyárakat a legsúlyosabban érinti ez a rendelet, mert annak visszaható ereje van. A pénzügyi hatóságok ugyanis a miniszteri utasítás értelmében kiküldték megbízottjaikat a gyárakba és a felemelt illeték-különbözetet mindazon árakra kivetették, amelyeket a gyárak akár nyersanyag, akár félkész, vagy feldolgozott formában raktáron tartottak. A gyáraknak tehát meg kell fizetni a 17 leies kilogrammonkénti illetéktöbbletet olyan gyártmányaik után is, amelyeket már előbb állítottak elő, amikor ez az emelés még nem volt érvényben. Emiatt a műselyemgyárak sokmillió lei veszteséget szenvednek, mert visszamenőleg nem szabad vevőikre áthárítani ezt a veszteséget. Ezért arra kéri a pénzügyminiszteriumot: rendelje el, hogy a felemelt illetéket csak a február 12. után külföldről behozott műselyem fonalakból készült áruk után szedjék be az adóhivatalok.

= A SEMMITŐSZÉK FONTOS DÖNTÉSE EGY KONVERZIÓS ÜGYBEN. Bucarestből jelentik: A konverziós törvény 15. szakasza értelmében nem kérhet konverziót, az az ingatlan tulajdonos, akinek ingatlanát időközben elárverezték. Az eddigi joggyakorlat szerint az ingatlantulajdonos az árverés napjától számítva megszünt tulajdonosa lenni ingatlanának és ettől a naptól kezdve nem ismerték el konverzióra való jogosultságát. A Semmitőszék most kimondta, hogy az ingatlantulajdonos mindaddig nem veszíti el konverzióra való jogát, — ha ez egyébként őt jogosan megilleti — amíg az árverés megtartása után a tulajdonjog bekebelezésére vonatkozó végzés jogerőre nem emelkedett.

= Elkészült a protekciós szövetkezeti fonal Banatban és Ardealban. Mi is megemlékeztünk arról az izgalomról, amely a pamutfonal kereskedők között keletkezett a Szövetkezeti Központnak adott protekciós behozatali engedély miatt. Most már konstatálják, hogy a behozatali kedvezmény nemcsak a legális kereskedelmnek, hanem az államkincstárnak is komoly veszteséget jelent. A szakmabeli cégek ugyanis most sokkal kevesebb parasztyapottfonalat hoznak be, mint ezelőtt és emiatt a kincstár vámbevétele jelentékenyen lecsökkent. Így tehát a jövőben a pénzügyminiszterium tartozkodik az ilyen engedélytől. Most azt is konstatálják, hogy ez a több mint tízezer csomag szövetkezeti fonal elkészése érdekében, mert az idő újból enyhére fordult és a parasztság már ebben az időben kevesebb foglalkozik fonással, szövessel. Ez az olcsó parasztfonal tehát esetleg el sem fogy és így veszíteni fog rajta a londoni Misirian cég is, amely a Szövetkezeti Központtal együtt bonyolítja le ezt az üzletet. Érdekes, hogy egy satumarei gyapottfonal nagykereskedő a raktárán lévő parasztfonaltól tízezer csomagot adott el a Szövetkezeti Központnak, amely ezt az ardeali és banati lakosság között hozza forgalomba. A tízezer csomagból egy-egy falura, vagy községre csak fél csomag jut, így tehát ez a segítség igazán jelentéktelennek mondható.

= Tizenöt kiló buzáért kilenc csempészt állítottak a bíróság elé. Clujról jelentik: A román—cseh határon lévő Cidreag község lakóinál tavaly szeptemberben házkutatást tartott a csendőrség, mert feljelentették őket, hogy búzát csempészték Csehszlovákiába. A csempészek 1—1 kilogramm, összesen 15 kilót viték át engedély nélkül Csehszlovákiába. Mivel némelyiknél csehkoronát találtak, tagadásuk dacára hadbírótság elé állították őket és a tárgyalást most tartották meg Clujon. Az ügyész a vádlottak megbüntetését kérte, mert megszegték a törvényt és kárt okoztak az államnak. A védő rámutatott arra, hogy a vádlottak nagyon szegények és nem is szokott buzájuk lenni. A bíróság két vádlottat felmentett, kettőt öt nap, ötöt pedig 15 napi elzárásra ítél csempészet miatt.

Színház - Művészet

Arad városépítői

Zima Tibor előadása a Kölcsey Életiskolában

Emberi sokaság lakóhelye, amit városnak neveznek, sokféle anyagi és szellemi erőnek együtthatásából lesz. Egy ház megfelelő helyen egy építő terve szerint hónapok munkásságának kéz eredménye. Városok nem hónapok, hanem évtizedek és évszázadok építő munkásságának eredményei. A városiasságnak építői pedig mindazok a kedvező földrajzi helyen emelt egyes házak lakói közül, akik az egyéni szükségletek kielégítésének ismeretén és akaratán magasan fölülemelkedve, jól látják és elismerik a sokak jogos vágyait a szép életre. Az egy földrajzi helyre összeverődött sokféle tehetségu és sokféle akaratú emberek kiemelkedő lelki közössége építi rövidebb vagy hosszabb korokon keresztül az emberi művelődésnek a gócpontjait szolgáló városokat. Ez az építés soha sincs kész, a városokat a tökéletesedő emberi tudás mindig tovább építik. Belenézni ennek a városépítésnek a múltjába messzire világít a jövő tennivalóiba. Azért elismernivaló, hasznos munkát végzett Zima Tibor, aki az este a Kölcsey Életiskola dobogójáról Arad gazdasági és szellemi fejlődésének kitűnő ismerőjeként közvetlen világos előadásban rávilágított azoknak az aradi művelt lelkiséget képviselő polgárok kollektív építő munkájára, akik az anyagiakban és a lelkiakban az egészséges fejlődést biztosították. Érdekes és tanulságos volt az ötnegyedórás előadás, melyet a nagy hallgató közönség meglehetősen figyelemmel kísért és végül hangos tapsal ismert el.

Az előadás gondolatmenetében Arad fejlődésének történelmi távlatait az író világosságával és a csevegő fordulatosságával a következőkben fogta össze.

Arad multja szinte a történelemelőtti időkig nyulik vissza, amikor hiteles feljegyzésekben, okmányokban találkozunk Arad nevével, már istenítéletek székhelye, tehát „civitas”. A 16-ik században nyeri el az „oppidum” jelleget, ekkor már mezőváros, amely vásárokat tart a Micalaca felé vezető uton. A városiasságnak azonban valóban csak a jellege lehet birtokában, mert Arad ekkor még luridum, ahogy egy latin egykoru vers mondta róla: „Szennyes, piszkos hely Arad, se falu, se város, gyötrődnek benne az emberek, minden helyek e legutolsójában”. Az anonim költőnek igaz lehetett: Aradot a szabályozatlan Mures ágai, erei szeliek keresztül-kasul, főuccája sártenger és pocsolya, a minoriták templomától a szemben lévő oldalra csak a víz fölé rakott pallókon lehet átmenni, a mai Thököly-teret is a Mures egy holt ága szeli, a vár még a szeb templom helyén áll, védi a háta mögött elterülő várost, amely nem volt több és nagyobb, mint a mai Rácváros.

A fejlődés lassu, mert mostoha idők járnak, hol a török, hol az ardeali fejedelmek, hol a császár az ur fölötté. Végre 1834. április 12-én aláírják a diplomát, Arad sz. kir. város lesz s elindul a fejlődés és a nagyvárosiasság útján. A kiegyezést megelőző és követő években már az ország egyik legszebb városa és Vörösmarty így ír róla: „Egy új világ van a Mèneshegy alatt, mely gyors erővel cél felé halad. Hegyen és síkon annyi ott a kincs. Azt kérdezheted, hogy még mi je nincs?”

Zima Tibor ötnegyedórás előadásban ismertette halgatóságával a város fejlődésének történetét és azoknak a férfiaknak működését, akiknek Arad városiasodása köszönhető. Aradnak sok nagy fiafia volt nemcsak a közigazgatás, hanem a tudományok, művészetek és gazdasági élet terén is. Naggyá mégis polgárainak intelligenciája és szorgalma tette s csak ez tarthatja meg nagyvárosnak a jövőben is.

Jövő szerdán Szabó Sándor dr. lesz a Kölcsey Életiskola előadója időszerű művelődési anyagról.

KÖNYVEK

Lili Körber: „Begegnungen im Fernen Osten”. Lili Körber, a világhírű fiatal írónő, a női Egon Erwin Kisch. Lili Körber a szibériai expresszrel utazik Japánba és ez a rövid oroszországi fejezet is élelken bevilágít a mai Oroszország rejtelmes és elzárt életébe. Japánban is elsősorban nem a közismert nagy városokat keresi fel kutató szemmel, hanem a kisebb helyeket, amelyeken keresztül sokkal tökéletesebb bepillantást nyerünk a japán életbe, mintha a nagy városok idegenforgalomra épített életét néznék. A kitűnő német könyv 125 lei minden könyvkereskedésben vagy üzeneténél: Cluj. Kérje a Biblios Verlag kiadványainak teljes jegyzékét.

Uj kéményseprési szabályrendelet Aradon

Nyolc uj kerületre osztják be a várost — Kalaszierit készít a városi tűzoltóság a kéményekről

Aradváros átmeneti-bizottságának ülésén ma megkezdtek az uj kéményseprési szabályrendelet letárgyalását. Az uj szabályrendelet nyolc kerületre osztja a várost. Az első kerületnek 3400, a másodiknak 3600, a harmadiknak 3772, a negyediknek 3400, az ötödiknek 4200, a hatodiknak 4450, a hetediknek 4900, a nyolcadiknak pedig 4968 kéménye van. A kéményekről a tűzoltóságnak kell katasztert felkeltetni, míg a kéményekkel kapcsolatos ellenőrzést egy bizottság végzi, amelyben képviselést kap a tűzoltóság is. Kimondja a szabályrendelet, hogy az egyes kerületeket a város vagy saját rezsisben vezeti, vagy pedig koncesszionálja. A koncessziót csak képzett kéményseprő kaphatja, akinek legalább öt esztendősi segédi multja van, román állampolgár.

birja az állam nyelvét és nem büntetett előéletű. Az átmeneti-bizottság nem tárgyalta le végleg a szabályrendelet tervezetét és azt a csütörtöki ülésen folytatja.

SPORT KÖZLÖNY

Főlényes játékkal győzött az AMEFA az ASTRA csapata felett

— Valamennyi szerződötett játékosát felvonultatta az AMEFA —
AMEFA — ASTRA 5:1 (3:1)

Az AMEFA szerdai edzésén felvonultatta valamennyi szerződötett játékosát. Az aradi munkáscsapat tréningpartnerre az ASTRA együttese volt. A mérkőzés öt óra után 5 perccel kezdődött és arra a csapatok a következő összeállításban kezdték a játékot:

AMEFA: Sadovschi—Kovács, Csajka—Szurdi, Szabó, Szaniszló II.—Cucula, Perneki, Batrin, Szida, Blaskovits.

ASTRA: Lazar—Üji, Maris—Szénási, Cretu, Morar—Leszni, Vesescu, Wieser, Perneki II., Marta.

A mérkőzést vehemens ASTRA-ostrom vezette be. A 3. percben Leszni lefutotta az AMEFA-védőket és szép átadását a jól tempóban érkező Marta védhetetlenül értékesítette. 1:0-ra vezetett az ASTRA. A folytatás is majdnem ASTRA gólt hozott, de Vesescu nagy helyzetből fölé lött. Ezzel az ASTRA el is lötte puskaporát. A 8. percben szép összjáték után

Blaskovitshoz került a labda, aki nehéz szögéből kiegyenlített (1:1). A 17. percben Cucula száguldott a szélén, lövése után Lazar a labdát kiejtette éppen Szida elé, aki kihasznlta a váratlan helyzetet és megszerezte a vezetést jelentő gólt (2:1). A 20. percben Blaskovits átment az Astra-védőkön, pontos beadást küldött középre és Szida a harmadik AMEFA-gólt szerezte meg. Az első félidő a 35. percben befejezést nyert.

A helycsere után az AMEFA összeállítása a következő volt: Sadovschi—Gerold, Marschalkó—Szurdi, Szabó, Szaniszló II.—Léb, Magold, Perneki, Szida, Tóth.

Az AMEFA-csatárok nagy főlényben játszottak és Magold, valamint Szida góljaival beállították a végeredményt. A második félidő a beállott szürkület miatt mindössze 18 percig tartott. Az edzőmérkőzést Kertész Gyula vezette le.

Véglegesen Victoria lett a cluji Romaniából

Bucurestiből jelentik: A Biroul Federal tégnapesti ülésén jóváhagyta a cluji Romania legujabb névváltoztatási kérelmét, amely szerint a cluji csapat — most már véglegesen — Victoria-ra változtatta nevét és lemondott arról a tervről, hogy mint FC Nationala szerepeljen tovább. A Romania, amely eredetileg Victoria-ból alakult át, így tehát ismét visszavért régi nevéhez. On revient toujours...

Törökország lemondotta a Balkán Kupán való részvételt

Bucurestiből jelentik: Megirtuk annakidején, hogy a Balkán Kupa-bizottság, amidőn Jugoszlávia bejelentette kilépését a Balkán Kupából, átiratot intézett a török labdarúgó szövetséghez és felkérte a törököket, hogy vegyenek részt a Balkán Kupa játékain. Tegnep érkezett meg a Balkán Kupa-bizottsághoz a török szövetség válaszigjegyzéke, amely különböző kifogásokkal, udvarias formában visszautasítja a Balkán Kupában való részvételt. Tekintettel arra, hogy Bulgária szereplése sem bizonyos százsázalékban, minden valószínűség szerint ezévben elmaradnak a Balkán Kupa küzdelmei és helyette más válogatott másorral szolgálnak a fővárosi közönségnek a „Bucuresti-i hónap” alkalmából.

O Március elsején visszavonhatatlanul megkezdődik a nemzeti bajnokság tavaszi fordulója. A nemzeti bajnokság bizottsága a legutóbbi ülésén úgy határozott, hogy a tavaszi forduló március elsején, visszavonhatatlanul megkezdődik.

O A Ripensia Bucurestiben. A tavalyi országos bajnok, amely az AMEFA ellen vasárnap 7:0 arányban győzött és így bomba-formában van, szombaton és vasárnap a fővárosban vendégszerepel, barátságos mérkőzések keretében. Szombaton a Venus, vasárnap pedig az Unirea-Tricolor lesz a Ripensia ellenfele.

O Az Országos Birkózó és Sulyemelő Szövetség alelnökévé választotta Pécsi Zoltán dr. aradi orvost, az ismert sulyemelő bajnokot. Erről Pécsi Zoltán dr.-t a szövetség levélben értesítette és megkérte, hogy vegyen részt a Birkózó Szövetség február 19-ikén este 9 órakor a timisoarai Kereskedelmi és Iparkamara nagytermében megtartandó közgyűlésén.

O Az Unirea bálja. A szombati Unirea-bál előkészületeit az agilis rendezőgárda már be is fejezte és a kitűnő zene, izletes ételek, olcsó italok, valamint a számos szórakoztató meglepetés garancia arra, hogy a bál közönsége jól fog mulatni. A nagyszabásu mulatságot a „Casa Nationala” helyiségében rendezi az Unirea sportklub.

Tizenkét és fél milliós költséggel „Egészségkutató Intézet“-et létesít Bucurestiben a Rockefeller-alapítvány

Szoros hivatása lesz az új intézménynek — Az ország többi városában is lesznek hasonló intézetek

Bucurestiből jelentik: Rendkívül fontos kijelentést tett Mezicescu bucuresti-i egyetemi tanár, aki közölte az illetékes egészségügyi hatóságokkal, hogy

az amerikai Rockefeller-alapítvány 12 és fél millió leies költséggel „Egészségkutató Intézet“-et alapít a fővárosban.

A bejelentést kormánykörökben érthető örömmel fogadták, annál is inkább, mert már más országokban is működnek hasonló intézmények, amelyek rendkívül nagy szolgálatot tesznek az egészségügynek. Az egyetemi tanár, aki az alapítványi központból kapott erre nézve értesítést, a következőkben ismertette az új intézmény céljait:

— Nem kórházalapításról van szó, amely a betegek kezelésére vonatkozólag intézkedik, mert az új intézmény — az egészségesek érdekeit szolgálja. Bucuresti egyik külső városrészében emelik az impozáns épületet, amelynek

személyzete arról kíván gondoskodni, hogy az egészséges lakosságot ne támadhassa meg betegség. Preventív intézkedéseket kíván az új intézmény meghonosítani a betegségek terjedésének megszüntetése érdekében, a modern tudomány minden eszközének igénybevételével. A legújabb amerikai metódusokat vezetik be és az orvosok részére megbecsülhetetlen tudományforrás lesz a Rockefeller-intézet, amelynek élére világhírű professzorok kerülnek.

— Látni fogjuk — jelentette ki Mezicescu professzor — amikor az „Egészségkutató Intézet“ orvosai megvizsgálják a házakat, udvarokat és utcákat, abból a szempontból, vajjon milyen átalakítások szükségesek az egészség megóvása érdekében. Felül fogják vizsgálni az élelmiszereket és italokat is. Látni fogjuk, amikor ápolónővérek járják végig a házakat és megvizsgálják a gyermekeket, nyomban gondoskodva a betegeknek az egészségesektől való elkülönítéséről. Olyan emberek fognak orvosi

Fizessen elő az „Aradi Közlöny“-re!

Egy hóra 70.—
Negyedévre 210.—
Félévre 420.—
Egy évre Lei 840.—
Külföldre havonta 50.— Lei-jel több.
Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda Bul. Regele
Ferdinand 4. Telefon: 151.
Főkkiadóhivatal Bul. Regina Maria 19.

kezelés alá kerülni, akik sohasem láttak orvost. Meglátogatják a másállapotba került aszszonyokat, akiket megfelelő tanácsokkal és esetleg gyógyszerekkel látnak el, úgy hogy a születendő gyermek egészséges lesz. Minden tekintetben szolgálni kívánja az új intézmény a közegészségügyet és bizonyosra vehető, hogy működése nyomán nagy mértékben csökken a halálozási arányszám.

Mezicescu professzor nyilatkozatában kijelentette, hogy már a legközelebbi jövőben megkezdődnek az előkészületek az új intézmény létesítésére. A főváros után az ország többi más városában is egy-egy ardeali városban is létesítenek fiókiintézeteket.

A szerkesztésért:
Dr. STAUBER JÁNOS
felel.

APRÓHIRDETÉSEK.

Egy apróhirdetés **20 lei.** Minden további ára 10 szóig csupán **20 lei.** :: szó 2 lei. ::

Az apróhirdetések előre fizetendők.

Apróhirdetéseket este **9 óráig vesznek fel** az Aradi Közlöny kiadóhivatalai. Telefon: 151. Főkkiadóhivatal: Bulevardul Regele Ferdinand 4.

LEVELEZÉS.

„28 éves önálló“ jellegre levél van a kiadóban, kérem átvenni. 845

„Gyáros 30“ jellegre. Kérem, várjon pénzesen d. e. 10 órakor a megjelölt helyen 846

Lakással rendelkező csinos fiatal ur nő barátát keresem, kívül heti 2-4 órat tolhatja. Választ a fiókkiadóhivatalba kérek „Gazdász“ jellegre.

HÁZASSÁG

Feltűnően csinos, fiatal ur nő, többmillió kassza és ingatlan hozománnyal, férjhezmenne. Fénykép: megküldöm érdeklődőnek, Bizony Ferenc házasságközvetítő iroda Timisoara. 850

50 éves fővárosi kereskedő hozzáillő zsidó házastársat keres. Részletes ajánlatot dírezt vagy megz zott által „Bozománny“ jellegre kérek a kiadóba. 852

LAKÁS.

Háromszobás uccai parkoltás lakás, ős és melekényiségekkel azonnalra is kiadó. Piața Avram Iancu 5-6. 663

Kiadó 2 szoba, fürdőszoba garzon lakás üresen vagy butorozva. Cím a kiadóban. 841

Elegans, magastörszintes uccai háromszobás, halios, fürdőszobás modern belvárosi lakás, előkelő magánház jelleggel, parkirozott udvarhasználattal, május 1-re kiadó Str. Tribunalu Axente 5-7 alatt. Megbeszélés Str. Consistoriului 29. 849

Keresek
lehetőleg azonnalra
egy 4 szobás modern lakást.
Cím a kiadóhivatalban. 848

VEZETÉSI ELADÓK

3 tipoen gobiein, kápek, kerekpar és egyéb butorok olcsón eladók. Str. Mărășești 3). 847

Használt, jó állapotban levő írógépet megvételre keresek — Ajánlatokat „W. R. A“ jellegre a kiadóba kérek 847

Zongora bőcsi, rövid, fekete, oladó. Str. Războeni 15. 843

EGY DRB. vadonatúj levegő-közpreszor oladó. Cím a kiadóban 854

Jutányos áron oladó textilüzlet berendezés és egy előnyomda felszerelés. Piau János vendéglős, Santana. 7.9

Keresek megvételre egy 140-150 cm. széles és 275 cm. magas vasredőnyt. Cím a kiadóhivatalban „Sürgős“ jellege alatt. 855

Eladó gépek. Nyomópad, excenterprés, permelező, kővágó, gyorsfűrő- és gömblyítő-gép. Cím a kiadóban. 839

Pléh- és fabordók oladók. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalban.

TISZTA MOSÓI RONGYOL gépek tisztítására kisebb létszámú keresni megvételre. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 100

KÜLÖNFÉLÉK.

Beraktározási raktárban kedvező díjazás mellett lakásoberendezések beraktározhatók és jókarban tartatik. Kisebb előleg is felvehető. Eladó egy szép halyszoba, konyha, rézágák és egy kis előszobafal. Str. Moise Nicoara 9-11 827

Hirdessen az 51 éves fennálló „Aradi Közlöny“-ben

Rádióműsor

— Romániai időszámítás. —

CSÜTÖRTÖK, FEBRUÁR 20.

Bucuresti. 12.35: Gramofon. 1.30: Gramofon. 2.30: Gramofon. 6: Rádiózenekar. 7.15: Rádiózenekar. 8.15: Maria Anda énekel. 8.45: Híres énekesek lemezei. 9.15: Szimfonikus hangverseny. 11.15: Gramofon. 11.45: Hírek. — Budapest I. 7.45: Torna. Utána hanglemezek. 11.20: Felolvasás. 11.45: A vízek költészete. Felolvasás. 1: Déli harangszó. 1.05-2.30: A rádió szalonzenekara. 2.45-3.15: Christian Lily énekel zongorakísérettel. 3.40: Hírek. 5.10: Sportélet a téli Balatonon. 5.45: Hírek. 6: Földművelésügyi eladássorozat. 6.30: „Visszhang“ Dalkör. 7.20: A bolgár munkatáborok. 7.50: Cigányzenekar. 8.50: Kis színpad. 9.45: A rádió külügyi négyedőrája. 10.05: Hanglemezek. Közben 10.30: Hírek. 11.15: Időjárásjelentés. 11.20: Peter-vonósnégyes. 12.20: Mándits-jazz-zene. Éjjel 1.05: Hírek. Budapest II. 6-6.25: Spanyol melódiák. 7.50-8.15: Angol nyelvoktatás. 8.20-8.45: Flamand művészet Párisban. Utána: Balalajkenekar. Majd: Hírek. — Bécs. 8.25: Gramofon. 1: Szórakoztató zene, a szünetben hírek. 2.45: Artur Rubinstein zongoraművész lemezei. 5.05: Amerikai jazz-zenekarok lemezei. 6.35: Hans Hohenia dalai a szerző zongorakísérettel. 8.25: Zenés szórakoztató műsor. 11.10: Hubay-est a szerző vezénylettel és Zathureczky Ede hegedűszámaival. — Belgrád. 12: Gramofon. 12.30: Rádiózenekar. 2.15: Gramofon. 6: Dalok. 8.50: Gramofon. 11.20: Gramofon. — Hellsberg. 7.30: Reggeli hangverseny Saarbrückenből. 9.40: Fuvószene. 1: Déli hangverseny Münchenből. 3.30: Szórakoztató zene. 4.10: Gyermekeknek. 5: Tarka zene. 7: Szórakoztató zene. — Milano. 12.30: Szórakoztató zene. 1.15: Gramofon. 2.10: Szórakoztató zene. 5.20: Róma. 6: Róma. 9.35: Mephistophele, Boito operája a Scala színházból. — Pozsony. 1.15: Gramofon. 6.35: Gramofon. 6.40: Magyar közvetítés. zongora- és hegedűszámokkal. 7.35: Gramofon. 8.35: Akda, Verdi operája. 11.45: Magyar hírek.

PÉNTEK, FEBRUÁR 21.

Bucuresti. 12.35: Gramofon. 1.30: 2.30: Gramofon. 6: Sibiceanu-zenekar. 7.15: Sibiceanu-zenekar. 8.35: Operaközvetítés. — Budapest I. 7.45: Torna. Utána hanglemezek. 11: Hírek. 11.20: Felolvasás. 11.45: Ifjusági közlemények. Felolvasás. 1: Déli harangszó. 1.05: Puky Margit zongorázik. 1.40: Hírek. 2-3.20: A rádió szalonzenekara. 3.40: Hírek. 5.10: A rádió diákéletőrája. 5.45: Időjárásjelentés, hírek. 7.55: Bartucz Lajos dr. néprajzi előadása. 8.25: Az Operaház előadásának közvetítése. „Azra“. 11.20: Cigányzenekar. 12.10: Táncclemezek. — Budapest II. 6.55-7.25: Cigányzenekar. 7.30-7.55: Gyorsírótanfolyam. 8.30-8.55: Kövess Tibor csevegése. 9-10.40: Hanglemezek. — Bécs. 8.25: Gramofon. 1: Gramofon. 2.10: Gramofon. 3: Margaret Sheridan szoprán lemezei. 4.20: Beethoven Trió C-dúr, op. 87. 5.10: Operettegyvelegek gramofonon. 6.30: Hangverseny. 8.20: Siverseny közvetítése Innsbruckból. 8.45: Szimfonikus hangverseny. 11.10: Visztula, te kék folyó. Lengyel rádióegyveleg. 12.10: Katonazene. Utána: Táncclemezek. — Belgrád. 12: Rádiózenekar. 1: Katonazene. 5: Kamarazene. 7: Táncczene. 11.10: Rádiózenekar. — Deutschlandsender. 7.30: Szórakoztató zene. 1: Déli hangverseny Kölnből. 3: Könnyű zene. 4.15: Gyermekeknek. 5: Szórakoztató zene. 7.15: Enrico Mattiardi gondolkázik.

HUNGARIA

Nagyszállóda

BUDAPEST,

a Dunaparton. Előkelő otthon! Polgári árak!
Távlatcím: „HUNGARIOTEL“.